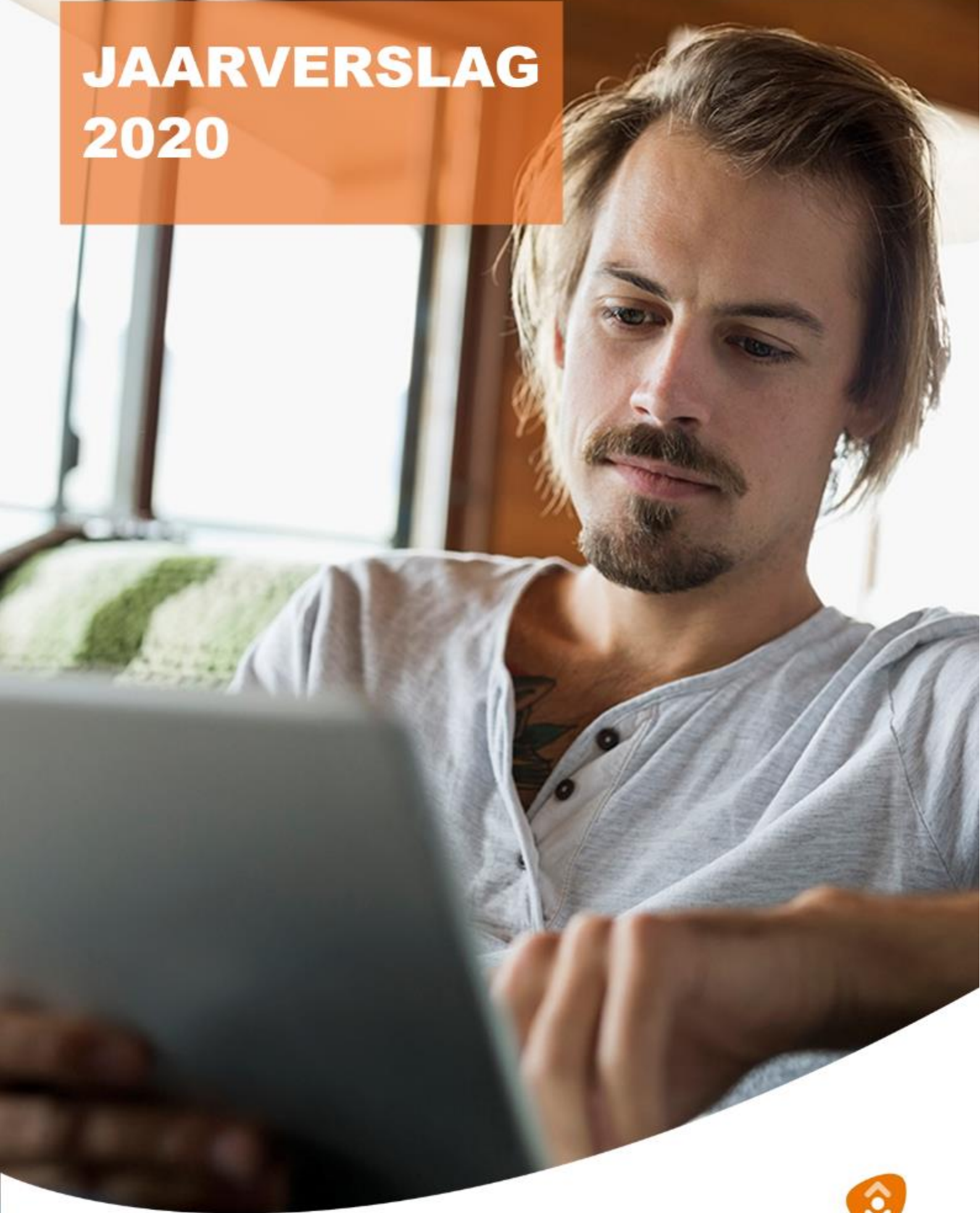

JAARVERSLAG 2020

Inhoudsopgave

Schrijver	Bibliotheek Krimpenerwaard MT
Datum definitief	17 mei 2021
Versie/status	Definitief
Revisiedatum	17 mei 2021

	Pagina
Inleiding	3
Verslag Raad van Toezicht	5
Samenvatting 2020	9
Landelijke en lokale ontwikkelingen in 2020	10
Producten, programmering en diensten	
Bezoekers	11
Uitlening	12
Leden	14
Informatieverstrekking	15
Samenwerkingspartners	16
Activiteiten gericht op diverse doelgroepen jeugd	
De voor- en vroegschoolse periode	17
Ondersteuning van het basisonderwijs	
Ondersteuning van het voortgezet onderwijs	
Activiteiten gericht op diverse doelgroepen volwassenen	
Ontmoeting & debat	21
Historie: vier Historische OntmoetingsPunten	24
Basisvaardigheden en Taalhuis Krimpenerwaard	28
Collectie	31
Digitale dienstverlening	33
Interne organisatie	
Organisatie & personeelsbeleid	38
Huisvestings- en spreidingsbeleid	39
Informatisering & Automatisering	40
Marketing & Communicatie	40
Kwaliteitszorg	42
Financiën	
Resultaten 2020	44
Derde-geldstromen	44
Bijlage: Cijfers van succesbepalende factoren en prestatie-indicatoren	
Uitnodigend	45
Klantgerichtheid	46
Professionaliteit	46
Uitlening en leden	47
Informatie verstrekken	48
Activiteiten jeugd	49
Activiteiten volwassenen	52
Activiteiten HOP	53
Basisvaardigheden en Taalhuis	54
Digitale dienstverlening	55
Collectionering	56

Inleiding

Voor u ligt het Jaarverslag 2020 van de Bibliotheek Krimpenerwaard.

Bij de aanvang van 2020 lag er zoals gebruikelijk een zeer volle jaarplanning klaar voor de uitvoering van een breed scala aan activiteiten voor onze verschillende doelgroepen. Helaas liep het anders en moesten de openbare bibliotheken in Nederland hun deuren half maart sluiten vanwege het Covid-19 virus. De heropening half mei ging gepaard met veel richtlijnen waardoor het in heel 2020 vrijwel niet mogelijk is geweest om de gebruikelijke hoeveelheden mensen in onze vestigingen te ontvangen. In november waren de bibliotheken nogmaals twee weken noodgedwongen dicht en inmiddels zijn de bibliotheken sinds half december helaas nog niet vrij toegankelijk. Kortom, een jaar dat volledig anders liep dan gepland!

Het bleek ook een jaar waarin met veel creativiteit werd gewerkt aan alternatieve vormen van dienstverlening, veelal online of digitaal. Taalcursisten kregen online les, de Kinderboekenweek werd gevierd met online schrijversbezoeken en veel klanten werden geholpen met het activeren van hun account bij de Online Bibliotheek om op die manier e-books te kunnen lezen.

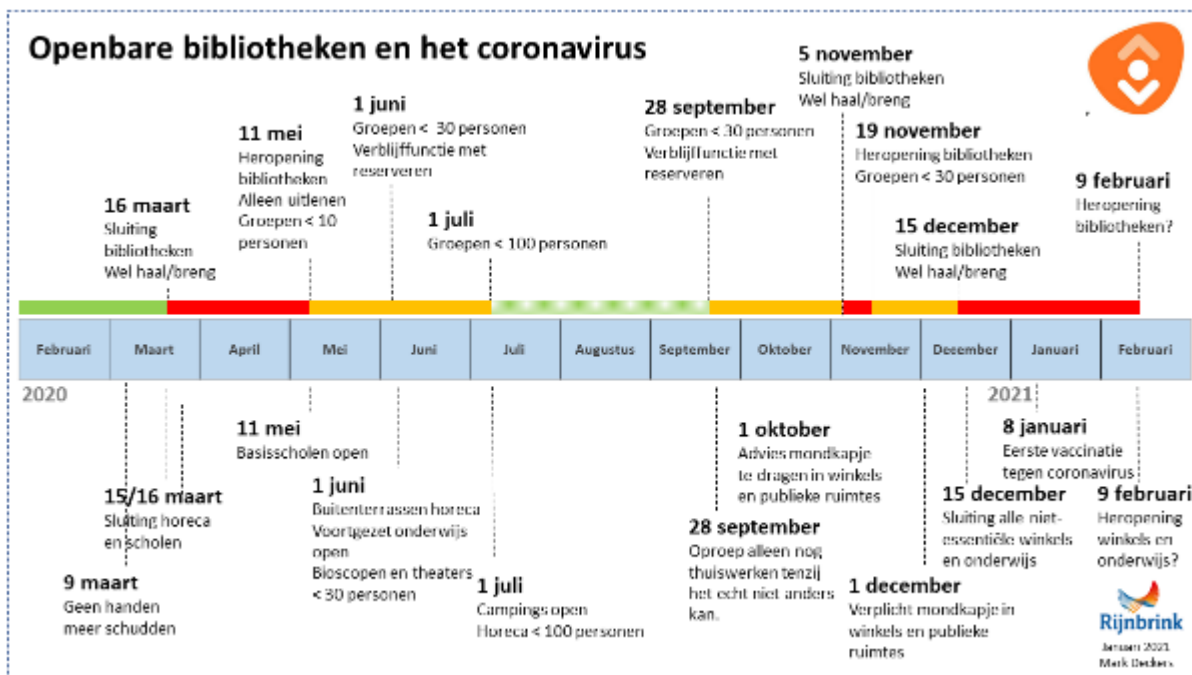
Daarnaast werden onze 70+-jarige leden gebeld in de eerste lockdown en kregen boeken bij hen thuisbezorgd indien zij dat wilden. Scholen kregen ondersteuning door grote pakketten boeken voor hun leerlingen te bezorgen.

Bij de volgende sluitingen werd van overheidswege bepaald dat het afhalen van gereserveerde boeken mogelijk moest blijven, een optie waarvan door veel leden gebruik is gemaakt. Op deze manier werd geprobeerd om toch op een goede manier invulling te geven aan de slogan 'de bibliotheek is er voor iedereen'.

Afgelopen jaar is de bibliotheek in Bergambacht gehuisvest in een ruime nieuwe (tijdelijke) locatie in het centrum van Bergambacht. Hoewel deze verhuizing niet op voorhand was gepland, blijkt het in de praktijk goed uit te pakken: in de slechts twee weken dat de vestiging volledig open was in november bleek het publiek zeer enthousiast over het nieuwe onderkomen.

Afgelopen jaar heeft een behoorlijke wissel getrokken op een ieder, hopelijk kan in 2021 de stap naar het oude normaal weer worden gezet en kunnen wij iedereen weer welkom heten in onze bibliotheekvestigingen!

Op de volgende pagina vindt u een overzicht van de omstandigheden voor de openbare bibliotheken in coronatijd, opgesteld door "bibliotheekblogger" Mark Deckers.

In dit – meer summiere - verslag is te lezen welke zaken de Bibliotheek Krimpenerwaard afgelopen jaar heeft uitgevoerd.

Ik wens u veel leesplezier toe!

Anja Oosterlaken

Directeur/bestuurder Bibliotheek Krimpenerwaard

April 2021

Verslag Raad van Toezicht

De impact van de coronamaatregelen op het bibliotheekwezen drukten zwaar op de uitvoering van haar activiteiten. En nog steeds in de eerste maanden van 2021. Veel van de betekenisvolle activiteiten konden niet doorgaan, juist in een tijd waarin ontmoeting, ontspanning en ict- en taalvaardigheid nog belangrijker blijken. In de gemeente Krimpenerwaard, met haar diverse eigen kernen, speelt de bibliotheek een belangrijke rol voor de cohesie. Het provinciaal onderzoek (gebiedsplan) naar gewenste locaties en de diverse herhuisvestingsvraagstukken benadrukken het belang van een brede aanwezigheid in de kernen ter bevordering van de leefbaarheid van deze kernen.

Al jaren verschuift de traditionele bibliotheekfunctie van boeken uitleen naar de invulling van een bredere maatschappelijke opdracht door taalontwikkeling, ict-vaardigheid (zowel informatie, communicatie als technische vaardigheden) verder te ontwikkelen. Het bevorderen van kansengelijkheid en het ontsluiten van het sociaal isolement wordt een steeds belangrijker taak.

Dit vormen elementen die in het landelijk bibliotheek convenant staan vermeld waar de VNG tevens haar commitment aan heeft gegeven. Dit convenant vormt voor de komende jaren een belangrijk inspirerend uitgangspunt om invulling te geven aan de maatschappelijke bibliotheektaken.

Samenstelling RvT

De Raad van Toezicht heeft een vastgesteld rooster van aftreden. De zittingsduur van de bestuursleden is drie jaar. Aftredende bestuursleden kunnen direct opnieuw worden benoemd voor een volgende zittingsperiode van drie jaar. De maximale zittingstermijn is zes jaar.

In 2020 zijn om persoonlijke redenen Wencke Boerrigter en Frank Geldhof in hun tweede termijn uit de Raad van Toezicht vertrokken. Vanwege het vertrek van deze twee leden uit de Raad van Toezicht en een staande vacature is met succes geworven aan de hand van functieprofielen. Na de zomer zijn drie nieuwe leden toegetreden: Laura Wilschut, Karin Lodder (vicevoorzitter) en Alexandra Lingen. De Raad van Toezicht is hiermee weer op volledige sterkte. Het inwerken door verschillende vestigingen te bezoeken en bij informele bijeenkomsten aanwezig te zijn heeft nog niet kunnen plaatsvinden vanwege de coronamaatregelen.

De RvT is tijdens de corona goed geïnformeerd door de bestuurder (gevraagd en ongevraagd) en heeft toezicht kunnen houden op de algemene besturing van de bibliotheek op o.a. de thema's :risico analyse, financieel gemeente, corona en veiligheid medewerkers.

Bezetting en (neven)functies, per einde 2020

Naam	Functie RvT	Functie(s) en nevenfunctie(s)
Wouter Vellema	Voorzitter	Hoofd Bedrijfsvoering – Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven <ul style="list-style-type: none"> Bestuurslid Stichting DOS-Belangen
K. Lodder	Plv. voorzitter	KB koninklijke bibliotheek

Frank Geldhof	Lid	Onafhankelijk Consultant en Portfolio Manager, werkzaam bij de Belastingdienst te Apeldoorn
Sanne van Dam	Lid	Senior Adviseur Sanctiewetgeving bij Rabobank <ul style="list-style-type: none"> • Secretaris bij Stichting SHE
Alexandra Lingen	Lid	Teamleider Reiniging, Afvalbrengrstations en Overslagstations bij Cyclus <ul style="list-style-type: none"> • Hardlooptrainer bij Avantri
Laura Wildschut	Lid	Docent aan het Willem de Zwijgercollege, Schoonhoven

Good governance

De RvT heeft conform haar jaarrooster 5x vergaderd, waarvan een deel digitaal plaatsvond. Hiervan is verslag gedaan.

Als leidraad voor het goed functioneren, hanteert de bibliotheek De Governance Code Cultuur die uitgaat van goed, transparant en verantwoord bestuur in de culturele sector. De Governance Code is dit jaar uitgebreid getoetst aan de Statuten en het Reglement RvT en heeft geleid tot enkele acties, zoals het publiceren van nevenfuncties op de website. Er blijken geen aanpassingen in de statuten noodzakelijk. Het oude reglement RvT is aangepast aan de 8 principes van de Governance-code en de bijbehorende landelijke aanbevelingen. In 2020 is tijdig door één van de RvT-leden aangegeven dat er een mogelijk (tegenstrijdig) belang zou kunnen optreden. Hiervan is in de vergadering en de notulen melding gedaan. Tevens is er dit jaar meermaals gesproken over het aandachtspunt met betrekking tot het thema (financieel) risicomanagement in relatie tot het minimaal benodigde eigen vermogen (en de sterke afhankelijkheid van subsidie). De in 2020 opgestelde financiële risico-inventarisatie geeft hierin goed inzicht

De acht principes zijn resumerend:

1	Realiseren van de maatschappelijke doelstelling	De organisatie realiseert haar maatschappelijke doelstelling door culturele waarde te creëren, over te dragen en/of te bewaren.
2	Toepassen en/of toelichten	De organisatie past de principes van de Governance Code Cultuur toe en licht toe hoe zij dat heeft gedaan (pas toe én leg uit).
3	Onafhankelijkheid en integriteit	De organisatie volgt de aanbevelingen op en wijkt daar alleen gemotiveerd van af (pas toe óf leg uit).
4	Rolbewust handelen	Bestuurders en toezichthouders zijn zich bewust van hun eigen rol en de onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en handelen daarnaar.
5	De verantwoordelijkheid van het bestuur	Het bestuur is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie.

6	Zorgvuldig en verantwoord omgaan met mensen en middelen	Het bestuur gaat zorgvuldig en verantwoord om met de mensen en de middelen van de organisatie.
7	Professioneel en onafhankelijk toezichthouden	De raad van toezicht voert zijn toezichthoudende, adviserende en werkgeversrol op een professionele en onafhankelijke wijze uit.
8	Samenstelling Raad van Toezicht	De raad van toezicht is verantwoordelijk voor zijn samenstelling en waarborgt daarbij deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid.

Toeziethoudende rol

De Raad van Toezicht heeft conform haar jaarrooster vijf maal vergaderd, waarvan een deel digitaal plaatsvond. Hiervan is verslag gedaan.

In de uitoefening van haar toezichthoudende functie is aandacht besteed aan de toetsingsfunctie, klankbordfunctie en de herbenoeming van de accountant. De werkgeversrol is dit jaar opgepakt door het opstellen van een bestuurdersreglement. Het thema Good Governance conform de Code Cultuur is opnieuw besproken. Tevens heeft de herijking van de profielschets van de leden van de Raad van Toezicht in 2020 plaatsgevonden.

Twee leden van de Raad van Toezicht hebben in januari 2020 kennisgemaakt met de directeur/bestuurder van bibliotheek de Groene Venen en een deel van de Raad van Toezicht. Beide organisaties werken al enige tijd bestuurlijk informeel samen. Bij langdurige afwezigheid is de andere bestuurder tijdelijk aangewezen als vervanging. Doel van deze bijeenkomst was naast kennismaking beoordelen op welke wijze de Raden van Toezicht opereren en hoe zij elkaar hierin verder kunnen versterken.

In de uitoefening van haar functie is aandacht besteed aan de toetsingsfunctie, klankbordfunctie en de herbenoeming van de accountant. De werkgeversrol is dit jaar opgepakt door het opstellen van een bestuurdersreglement. Het thema Good Governance conform de Code Cultuur is opnieuw besproken.

De belangrijkste thema's die dit kalenderjaar zijn besproken zijn:

- De financiële tussenrapportages van ProBiblio, ter kennisgeving
- Jaarrekening 2019, is goedgekeurd
- Begroting 2021, is goedgekeurd
- Financiële risico-inventarisatie, positief advies
- Vaststellen planning & control RvT vergaderingen
- Herbenoeming accountant, door RvT opnieuw benoemd
- Het vrijwilligersbeleid, positief advies
- Gebiedsplan, (her)Huisvesting en aanwezigheid in de kernen, ter informatie
- Nevenfuncties RvT en bestuurder, opnieuw vastgesteld
- Gedrags- en integriteitscode, is goedgekeurd
- Effecten van corona op de activiteiten
- Code Cultuur, onderdeel van de Governance code getoetst met Statuten en Reglement RvT
- Bestuurdersreglement, is goedgekeurd.

Twee leden van de RvT hebben in januari 2020 kennisgemaakt met de bestuurder van bibliotheek de Groene Venen en een deel van de RvT. Beide organisaties werken al enige tijd bestuurlijk informeel samen. Bij langdurige afwezigheid is de andere bestuurder tijdelijk aangewezen als vervanging. Doel van deze bijeenkomst was naast kennismaking beoordelen op welke wijze de RvT's opereren en zij elkaar hierin verder kunnen versterken.

Ter afsluiting

De Raad van Toezicht wil haar dank uitspreken aan bestuurder, MT, medewerkers en vrijwilligers voor de flexibele inzet in het afgelopen jaar. Er is een groot beroep gedaan op het improvisatietalent binnen de vestigingen. Veel activiteiten waaraan zoveel plezier werd beleefd hebben een flink deel van het jaar niet plaats kunnen vinden. Het bestrijden van corona vergt een lange adem, waarbij ieders eigen gezondheid en die van de klanten belangrijk is.

Toch gloort er hoop dat de bibliotheken weer open mogen. We hopen en verwachten dat met nieuwe energie het oude elan van al de betrokkenen weer daar is, wanneer de diverse activiteiten weer van start mogen gaan.

Namens de RvT,

Wouter Vellema

Voorzitter Raad van Toezicht

Samenvatting 2020

BEZOEKERS: 117.655

LEDEN: 8.518

UITLENINGEN: 277.412

COLLECTIE: 76.287

DOWNLOADS E-BOOKS: 19.100

RESERVERINGEN: 22.490

PRIMAIR ONDERWIJS:

21 VAN DE 26 SCHOLEN

WEBSITE: 65.892 HITS

NIEUWSBRIEF: 3.870 ABONNEES

18 MEDEWERKERS (10 FTE)

200+ VRIJWILLIGERS

FACEBOOK 694

TWITTER 1.254

INSTAGRAM 628

LINKEDIN 61

VAN 3 NAAR 4 HISTORISCHE

ONTMOETINGSPUNTEN

TAA LHUIS KRIMPENERWAARD:

160 TAALCOURSISTEN

64 VRIJWILLIGERS

Landelijke en lokale ontwikkelingen in 2020

In het najaar van 2020 is in een landelijk convenant neergelegd welke bijdragen bibliotheken kunnen bieden aan de maatschappelijke opgaven waarvoor overheid, provincie en gemeenten zich gesteld zien. Dit heeft geresulteerd in het leggen van de focus op drie maatschappelijke opgaven:

- de geletterde samenleving
- participatie in de informatiesamenleving en
- een leven lang ontwikkelen

De komende jaren zullen de activiteiten van de Bibliotheek Krimpenerwaard dan ook gerelateerd worden aan deze drie opgaven. Een deel van deze opgaven voor de gemeente Krimpenerwaard wordt uitgewerkt via het Integraal Beleidskader Sociaal Domein, wat in 2021 zal worden opgesteld.

Ook in 2020 verschenen weer de nodige publicaties waaruit blijkt dat het matig en soms zelfs slecht gesteld is met de leesvaardigheid en het leesplezier onder jongeren. Dit is zorgelijk omdat het belemmerend kan zijn voor een volwaardig functioneren in de maatschappij in het volwassen leven. Via steeds vroegere en diepgaandere samenwerking met (voorschoolse) onderwijsinstellingen wordt getracht hier preventief in te werken.

Binnen de gemeente Krimpenerwaard worden de krachten van verschillende organisaties steeds meer gebundeld om te komen tot een gezamenlijke aanpak van maatschappelijke opgaven. Zo is onder andere het Taalpact opgesteld om te zorgen dat nog meer inwoners van de Krimpenerwaard in de gelegenheid worden gesteld hun 'geletterdheid' op het gebied van spreken, lezen en schrijven van de Nederlandse taal te verbeteren, of om hun digitale vaardigheden verder uit te bouwen.

De decentralisatie van het Sociaal Domein in 2015 heeft geleid tot een verbeterde aanpak van de jeugdzorg op lokaal niveau. De andere kant van de medaille is dat deze zorg op lokaal niveau beduidend meer kost dan op voorhand was begroot en het derhalve in de komende jaren de nodige aandacht zal vergen om alle voorzieningen in de Krimpenerwaard op peil te houden.

Ook zijn in 2020 de Kadernota Cultuur en de Uitvoeringsnotitie Cultuur opgesteld door de gemeente Krimpenerwaard en geaccordeerd door de gemeenteraad. In deze notities zijn de lijnen voor de toekomst voor de culturele sector in de gemeente Krimpenerwaard op hoofdlijnen uitgewerkt. De komende jaren zal dit verder ingevuld worden.

Producten, programmering en diensten

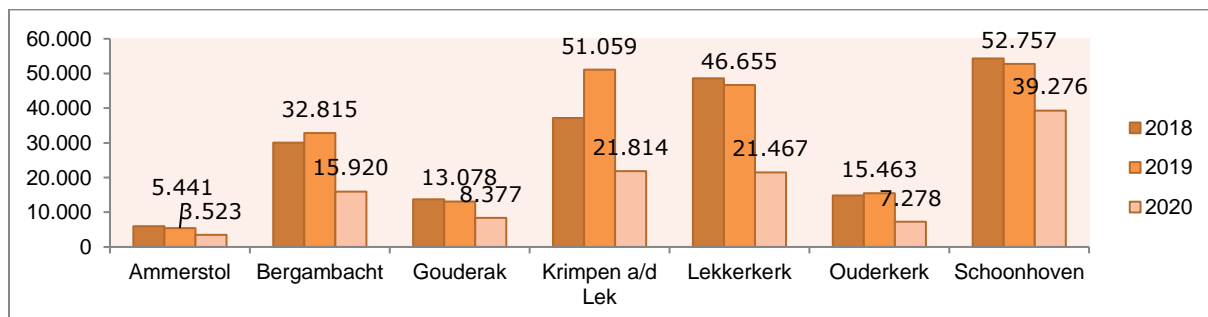
Bezoekers

2020: 117.655 bezoekers

Bibliotheken doen meer dan alleen boeken uitlenen. Jarenlang zijn resultaten rondom het aantal leden en de uitleningen gebruikt als 'rapportcijfers' richting subsidiegevers. Alhoewel deze traditionele bibliotheekfunctie in de publieke belangstelling blijft staan, genereren andere bibliotheekfuncties ook ander publiek.

Om deze reden tellen alle bibliotheken het aantal bezoekers per jaar. Deze bezoekers komen tenslotte niet alleen om boeken te lenen, maar ook om dagbladen en tijdschriften te lezen onder het genot van een kopje koffie, om informatie te vragen en te verzamelen, om gebruik te maken van de computers met gratis internet, om lezingen, workshops en andere activiteiten bij te wonen en om exposities te bezichtigen.

In 2020 kwamen er 117.665 mensen in de zeven bibliotheken van de Bibliotheek Krimpenerwaard. Met een daling van 45,8% is dit uiteraard een direct gevolg van de coronamaatregelen van vorig jaar. In het voorjaar zijn de bibliotheken maar liefst acht weken compleet gesloten geweest. Daarna zijn er beperkende maatregelen geweest voor het ontvangen van bezoekers en groepen mensen (bijvoorbeeld taallessen en bijeenkomsten). Ook zijn er niet zoals normaal allerlei klassen op bezoek geweest in deze periode. In november zijn alle bibliotheken wederom compleet gesloten voor een periode van twee weken, waarna voor een korte periode de maatregelen weer iets versoepeld werden. Half december werd wederom een lockdown afgekondigd, waarbij bibliotheken moesten sluiten voor regulier gebruik, maar wel toestemming werd gegeven voor het terugbrengen van gelezen materialen en het afhalen van reserveringen. Deze reserveringen worden niet in iedere bibliotheek afgehaald achter de bezoekerstellers, waardoor er een vertekend beeld is ontstaan in de aantallen bezoekers.

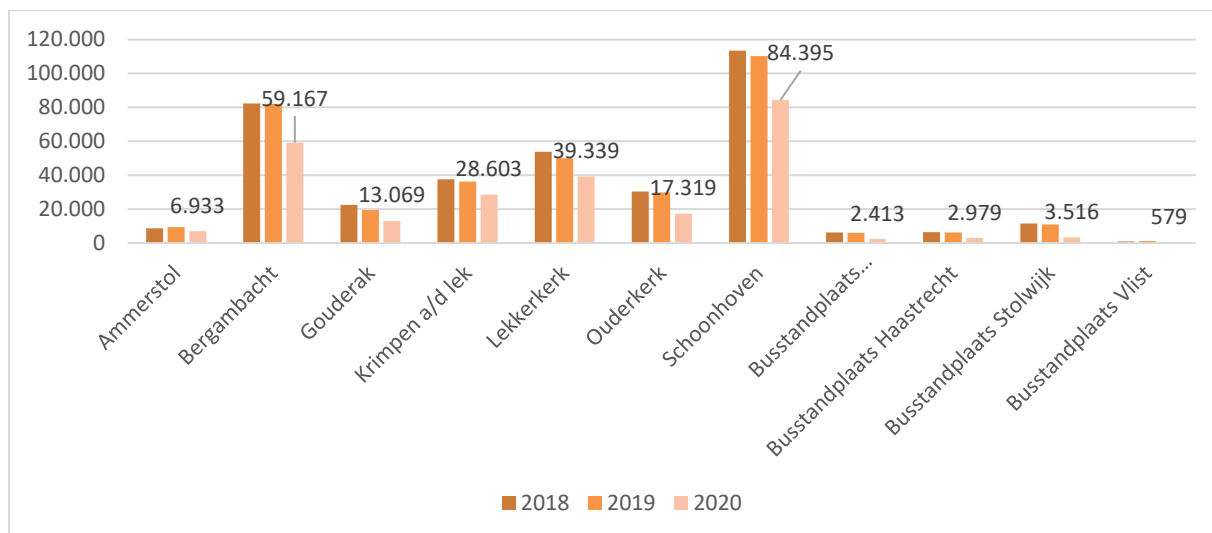

Tabel: Bezoekersaantallen per vestiging

Uitlening

2020: 277.412 uitleningen

Uiteraard blijft de bibliotheek dé plek waar boeken en andere materialen geleend kunnen worden. Volgens de Vereniging Openbare Bibliotheken daalt het aantal uitleningen van fysieke materialen al een aantal jaren. In 2020 was er uiteraard een enorme daling zichtbaar vanwege de beperkende coronamaatregelen, waaronder tien weken volledige sluiting van de bibliotheken.

Tabel: Uitleencijfers per vestiging

E-books

Sinds de introductie van de Ebook App in 2014 is het mogelijk om via de Online Bibliotheek digitale boeken te lenen. Vanaf de introductie tot 2019 zijn de cijfers van leden (totaal aantal of geldige webaccounts) en uitleningen (gedownloadte boeken) steevast gestegen.

In 2020 is het aantal uitleningen met 31,4% gestegen, waarschijnlijk ook onder invloed van de coronamaatregelen. Het aantal accounts is gedaald met 35%. De reden hiervoor is dat er medio 2020 overgestapt is naar een ander systeem. De oude E-books app en de Luisterbieb app zijn samengevoegd tot Online Bibliotheek app. In de maanden voor de overgang zijn alle leden van beide oude platforms aangeschreven om een nieuw account aan te maken voor de nieuwe app. Waarschijnlijk heeft niet iedereen dat gedaan en zijn een aantal 'slapende' leden verloren gegaan bij de overstap.

E-BOOKS IN 2020

Sinds 2014 kunnen leden van de openbare bibliotheek e-books lenen. Elk jaar komen er steeds meer leden met een e-bookaccount bij en worden er meer e-books uitgeleend. In deze infographic staan de belangrijkste cijfers over het gebruik van e-books in 2020 voor de Bibliotheek Krimpenerwaard.

Meest geleende e-books in 2020

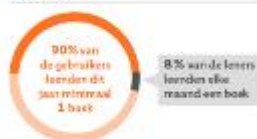
- 1 De avond is ongemak
Marike Lucas Rijneveld
- 2 De meeste mensen deugen
Rutger Bregman
- 3 't Hooge Nest
Rosanne van Iperen
- 4 Spanning in de lucht
Sarah Morgan
- 5 Bloedhitte
Noortje Brink

Geregistreerde accounts

Op 31 december waren er 774 accounts.

Leners

700 mensen leenden minimaal 1 e-book.

Uitleeningen

Er werden in 2020 gemiddeld 1.594 e-books per maand uitgeleend.

Hoe werden de e-books gelezen?

Bron: de Krimpenerwaard Bibliotheek

Uitleeningen per genre

In de bijlage "Cijfers van succesbepalende factoren en prestatie-indicatoren" is een gedetailleerder cijfermatig overzicht terug te vinden van de uitleenresultaten van de Bibliotheek Krimpenerwaard.

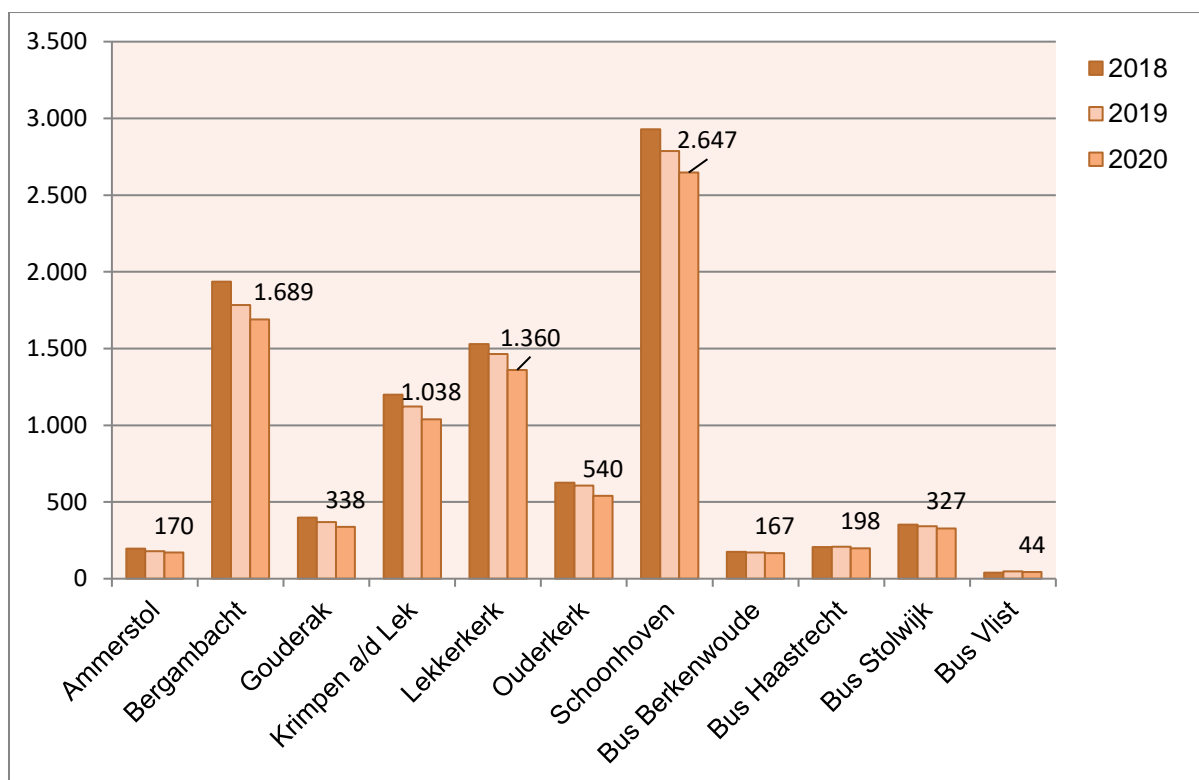
Leden

2020: 8.518 leden

Bovenstaand aantal leden houdt in dat het ledenaantal gedaald is met 6,7% ten opzicht van 2020. Landelijk gezien is er al enkele jaren ook een dalende trend van het aantal bibliotheekleden zichtbaar.

Daarnaast hebben de coronamatregelen ook hier hun effect gehad. Er zijn bijvoorbeeld veel minder groepsbezoeken van basisscholen geweest, waarna kinderen (traditiegetrouw) lid werden van de bibliotheek. Ook hebben meer klanten dan in voorgaande jaren hun bibliotheekabonnement niet verlengd vanwege de verminderde openingstijden van bibliotheken: een effect dat bij vele sectoren te zien is.

De exacte landelijke cijfers over 2020 ("benchmark") waren bij publicatie van dit jaarverslag nog niet vrijgegeven.

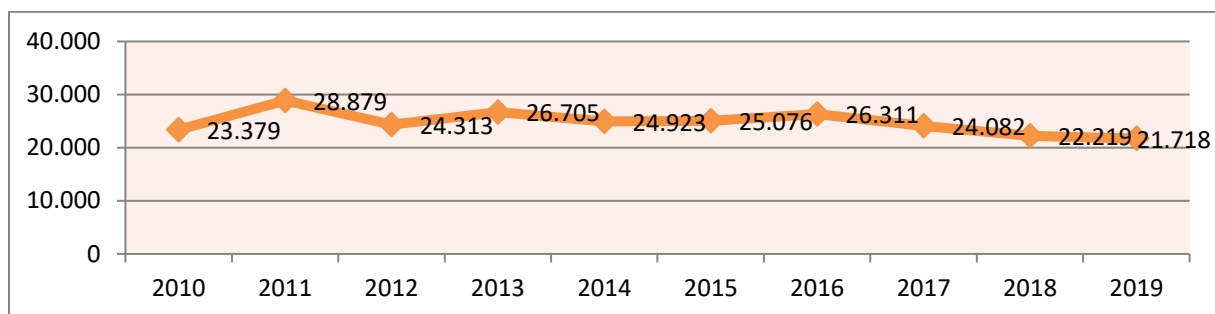
Tabel: Aantal leden per vestiging

In de bijlage "Cijfers van succesbepalende factoren en prestatie-indicatoren" is een gedetailleerder cijfermatig overzicht terug te vinden over de leden van de Bibliotheek Krimpenerwaard.

Informatieverstrekking

2020: onbekend aantal vragen en antwoorden

Met de toename van de mogelijkheden tot het verkrijgen van (digitale) informatie is het belang van het wegwijs maken in informatie en het beantwoorden van vragen van klanten toegenomen. Het aantal gestelde vragen wordt normaliter iedere eerste week van de maand geturfd in alle vestigingen.

Tabel: totaal aantal gestelde vragen tot en met 2019

Bij de aanvang van de coronamaatregelen en sluiting in maart 2020, is een telefoondienst opgezet. Alle telefoonlijnen van de zeven vestigingen werden daarbij doorgeschakeld naar een medewerker die vanuit huis alle klanten te woord stond en alle vragen beantwoordde. Bij de heropening in mei is ook getracht zoveel mogelijk vragen per telefoon en e-mail af te handelen, teneinde het contact tussen klanten en medewerkers in de fysieke vestigingen beperkt te houden. Tijdens de tweede sluiting in november en daarna is de telefoondienst weer in gebruik genomen.

Vanaf maart is het aantal beantwoorde vragen niet structureel bijgehouden. Deze divergente vorm van dienstverlening is van een dusdanig afwijkend karakter in vergelijking met voorgaande jaren dat vergelijkingen slecht uitvoerbaar zijn.

Samenwerkingspartners

De Bibliotheek Krimpenerwaard zoekt steeds meer en vaker de samenwerking met andere partijen op. Door samen met andere organisaties en instellingen te opereren, wordt het bereik vergroot en is het mogelijk efficiënter te werken. Onderstaand een overzicht in logo's.

Activiteiten voor verschillende doelgroepen: jeugd

De doelgroep jeugd tot 12 jaar vormt voor de Bibliotheek Krimpenerwaard een speerpunt binnen het beleid. De reden hiervoor is dat het een groep is waarbij leesbevordering en mediaonderwijs veel bij kunnen dragen aan het voorkomen van laaggeletterdheid en digitale achterstanden.

De voor- en vroegschoolse periode

Boekstart

Boekstart is een landelijk geïnitieerd leesbevorderingsproject waarbij gemeenten, consultatiebureau en bibliotheek samenwerken om ouders van baby's te wijzen op het belang van voorlezen voor de taalontwikkeling van een kind.

Bij inschrijving van een baby in het geboorte- of bevolkingsregister krijgen ouders een brief met waardebon mee van de gemeente. De ouders kunnen hiermee naar de bibliotheek komen en als zij de baby lid maken, ontvangen zij een kleurig koffertje, gevuld met twee leuke boekjes voor hun kindje en informatie over de bibliotheek, voorlezen en taalontwikkeling. Tijdens consultatiebureau bezoeken wordt taalontwikkeling van het kind en Boekstart extra onder de aandacht gebracht bij de ouders.

Boekstart in de Kinderopvang

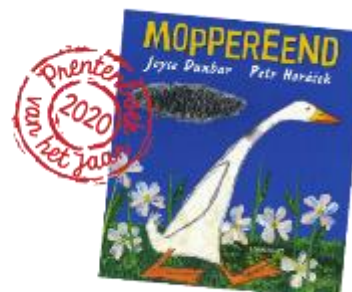
Drie opvanglocaties van Kinderopvang Waardse Kids zijn in 2019 gestart met gestructureerd meer aandacht besteden aan voorlezen. Dit met ondersteuning van onze doelgroepspecialisten. Met behulp een landelijke onderzoekstool (Monitor) kon aan het begin van 2020 een nulmeting opgesteld worden om te kijken wat op langere termijn het effect van deze aanpak is. Uit de monitor blijkt dat er behoefte is aan meer ouderbetrokkenheid rond het onderwerp voorlezen en ondersteuning vanuit de bibliotheek bij laaggeletterde ouders.

In 2020 kon door de strenge maatregelen binnen de Kinderopvang minder ondersteuning geboden worden. Maar dat er veel voorgelezen werd staat buiten kijf.

Nationale Voorleesdagen

De landelijke campagne Nationale Voorleesdagen richt zich op ouders van kinderen tot 6 jaar en op medewerkers van Kinderopvang, Peuteropvang en basisschoolleerkrachten onderbouw. Doel is het promoten van voorlezen om de taalontwikkeling en het leesplezier bij jonge kinderen te stimuleren. De Nationale Voorleesdagen werden georganiseerd van 22 januari tot en met 1 februari. Het boek "Moppereend" van Joyce Dunbar en Petr Horáček stond centraal.

Prenten-
boek
van het
jaar

Als start van de Nationale Voorleesdagen waren op woensdagmorgen 22 januari burgemeester en wethouders van de gemeente Krimpenerwaard al vroeg op diverse bibliotheeklocaties aanwezig om voor te lezen uit het prentenboek van het jaar "Moppereend" van Joyce Dunbar en Petr Horáček. Peuters van Kinder- en peuteropvang zaten met spanning te kijken en luisteren. Op de foto luisteren Bergambachtse kinderen geboeid naar wethouder Sleuwenhoek. Na afloop kregen alle kinderen een ontbijtje aangeboden.

De landelijke campagne Nationale Voorleesdagen richt zich op ouders van kinderen tot 6 jaar en op medewerkers van Kinderopvang, Peuteropvang en basisschoolleerkrachten onderbouw. Doel is het promoten van voorlezen om de taalontwikkeling en het leesplezier bij jonge kinderen te stimuleren.

Voor medewerkers van de Kinderopvang en leerkrachten onderbouw organiseerde de bibliotheek een inspiratiebijeenkomst, met medewerking van kindercoach Mia Euwes die vertelde hoe om te gaan met verschillende emoties bij kinderen.

In Lekkerkerk werd de jaarlijkse ouderavond van Peuteropvang Polderrijk dit keer in de bibliotheek gehouden. Ouders kregen te horen hoe belangrijk voorlezen is en hoe leuk het kan zijn. Ook was er een presentatie van logopedisten over emoties in relatie met spraak-taalproblemen.

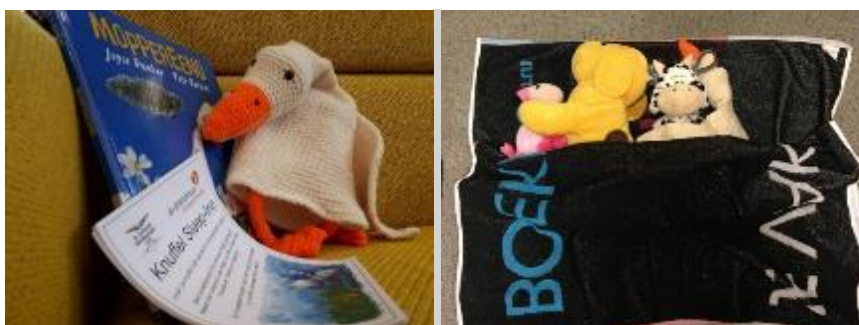
Poppentheater Dubbele Jan verzorgde als vanouds drie voorstellingen over de avonturen van Mekkergeit en Moppereend.

In de theaterzaal van het Cultuurhuis in Krimpen aan de Lek en in twee bibliotheekvestigingen werden de voorstellingen gespeeld.

De kaartjes voor deze voorstelling waren snel uitverkocht, wat aangeeft dat ouders het heel leuk vinden om met hun peuters en kleuters een dergelijk laagdrempelige theaterbezoek te ondernemen.

Tijdens de Voorleesdagen werd op aanvraag bij een aantal basisschoolgroepen en groepen van Kinderopvang extra voorgelezen door onze doelgroepspecialisten.

Voor de derde maal werd er een knuffel-sleep-in georganiseerd in Schoonhoven en Lekkerkerk. Kinderen mochten, na voorgelezen te zijn, hun knuffel op vrijdagavond achterlaten zodat zij konden blijven logeren bij de Moppereend. De in scene gezette avonturen van de knuffels waren te volgen via Facebook.

Ondersteuning van het basisonderwijs

De bibliotheek stelt zich ten doel het basisonderwijs in het werkgebied te ondersteunen bij hun lessen als het gaat om taal- en mediaonderwijs. Daartoe stelt zij een jaaraanbod samen dat naar alle scholen gestuurd wordt. Om er gebruik van te kunnen maken dienen scholen een basisabonnement af te nemen. Bijna alle basisscholen in het werkgebied nemen jaarlijks een basisabonnement af van de Bibliotheek. Uitzondering zijn de scholen in de voormalige kernen van Vlist. Logisch wel, want daar zijn geen fysieke bibliotheeklocaties aanwezig om met de kinderen gebruik van te maken.

Als een school een basisabonnement heeft afgesloten, kan er vanuit het jaaraanbod ingeschreven worden voor les- en themakisten en diverse soorten groepsbezoeken. Ook kan per groep een groepspas aangeschaft worden om klassikaal te komen lenen. In het verslagjaar maakten 97 groepen hier gebruik van.

In de kernen waar de bibliotheek in een multifunctioneel gebouw met een of meerdere scholen gevestigd is, maken alle scholen wekelijks gebruik van de bibliotheek. Maar ook in Schoonhoven en Bergambacht komen bijna wekelijks groepen kinderen boeken uitzoeken om in de klas te lezen.

De speciale Facebookpagina voor onderwijzend personeel wordt door bijna 60 mensen gevolgd. De doelgroepspecialisten posten hierop relevante informatie rond leesbevordering en media-educatie.

Toen na de eerste lockdown van maart/april de scholen weer gestart waren, maar de bibliotheken nog niet open konden in mei, werd een service opgezet om voldoende pakketten boeken af te leveren bij de scholen. Daar werd enorm veel gebruik van gemaakt. We konden op pad naar maar liefst 19 scholen om in totaal ruim 70 van deze pakketten af te leveren. Leesbevordering was de drijfveer om dit goed te organiseren.

Kinderboekenweek

Tijdens de Kinderboekenweek, dit jaar met het thema "En toen", stonden boeken centraal over geschiedenis.

Ook deze campagne werd gestart met een inspiratiebijeenkomst, dit keer voor alle leerkrachten van het basisonderwijs. Gastspreker was de bekende kinderboekenschrijver Arend van Dam, die ook het Kinderboekenweekgeschenk dit jaar had geschreven.

Hij motiveerde de aanwezige leerkrachten om veel tijd vrij te maken voor het (voor)lezen tijdens de Kinderboekenweek. Dat was niet tegen dovemansoren, want de boeken die klaargezet waren om te lenen werden veelvuldig geleend om te gebruiken tijdens de lessen.

Vier jeugdboekenschrijvers en een illustratrice waren uitgenodigd om naar de Krimpenerwaard te komen. Scholen hadden zich aangemeld om met groep 6 te komen. Ter voorbereiding hadden de kinderen boeken gelezen van de betreffende schrijver of illustrator, die door de bibliotheek waren aangeleverd. Helaas kon slechts 1 schrijver de kinderen live ontmoeten, de andere schrijvers waren niet voor 1 gat te vangen en vertelden hun verhaal via de digiborden op school. Minstens zo leuk, ook omdat de leerlingen zo een inkijkje kregen in de werkkamers van de schrijvers.

In Gouderak verleent de bibliotheek jaarlijks haar medewerking aan de grote opening van de Kinderboekenweek die de twee scholen in Het Rak met het Jeugd- en Jongerenwerk Midden-Holland samen organiseren. De bibliotheek ontvangt de groepen 5 en 6 van beide scholen en er werd voorgelezen in de kleutergroepen. Omdat dit bij aanvang van de Kinderboekenweek nog net mogelijk was ging dit gewoon door.

Nationale Voorleeswedstrijd

Ieder jaar kunnen kinderen uit groep 7 en 8 meedingen naar de titel Nationale Voorleeskampioen. Scholen die meedoen vaardigen een leerling hiervoor af en in februari wordt de eerste lokale voorronde gehouden. Deze voorronde, waarbij dit jaar 10 leerlingen van deelnemende scholen in de gemeente Krimpenerwaard tegen elkaar streden in het Cultuurhuis in Krimpen aan de Lek, werd georganiseerd door de bibliotheek. Tot onze spijt is het dit jaar bij de voorronde gebleven en kwamen de verdere rondes helaas te vervallen door de coronamaatregelen.

Ondersteuning van het voortgezet onderwijs

De Bibliotheek Krimpenerwaard onderhoudt relaties met verschillende scholen voor voortgezet onderwijs in haar verzorgingsgebied.

Aan de leerlingen van Havo 1 en Havo 2 van het Gemini-college in Lekkerkerk wordt jaarlijks een Sterprogramma aangeboden waarbij de bibliotheek vaak als start- en eindpunt wordt gebruikt voor projecten. In het verslagjaar kon slechts gestart worden met een project waarbij ouderen in de bibliotheek geïnterviewd werden over hun ervaringen en belevenissen tijdens de Tweede Wereldoorlog.

De brugklassen van de Willem de Zwijger in Schoonhoven presenteerden aan het begin van het jaar creatieve houtwerkjes in de bibliotheek. De leerlingen hadden hierbij een boek als uitgangspunt genomen.

Activiteiten voor verschillende doelgroepen: volwassenen

Het culturele en educatieve beleid is, wat volwassenen betreft, specifiek gericht op:

- Ontmoeting en debat
- Historie
- Basisvaardigheden (Taalhuis Krimpenerwaard en digitale basisvaardigheden)

Ontmoeting en debat

De openbare bibliotheek is een knooppunt voor kennis, contact en cultuur. Hierbij horen de kernfuncties lezen, leren, informeren, kunst & cultuur en ontmoeting & debat. De Bibliotheek Krimpenerwaard organiseert de afgelopen jaren steeds meer activiteiten die behoren bij die laatste kernfunctie, ontmoeting en debat. Bijvoorbeeld de Boekenweek, de Spannende Boekenweken en Nederland Leest, maar zeker ook onze digitale cafés, ontmoetingsochtenden, brei- en haakcafés en onze aanwezigheid op jaarmarkten en braderieën door de gehele regio. Vanwege de coronamaatregelen konden veel activiteiten helaas geen doorgang vinden, maar hieronder volgt een overzicht van wat er wél is georganiseerd.

Boekenweek

De Boekenweek is een sinds 1932 jaarlijks terugkerende “week” van negen dagen ter promotie van het Nederlandstalige boek. Ieder jaar wordt een thema gekozen om de rijkdom van het literaire boekenaanbod te benadrukken. Het thema van 2020 was “rebellen en dwarsdenker”.

Tijdens de Boekenweek ontvangen klanten het gratis in de boekwinkel bij besteding van € 12,50 aan boeken. In alle vestigingen van de Bibliotheek Krimpenerwaard werd een display goed gevuld met relevante boeken over het thema. Ook was de Boekenweekkrant gratis verkrijgbaar.

Tijdens de Boekenweek, begin maart en dus nog voor alle coronamaatregelen, gaf Susan Smit een lezing in de bibliotheek van Schoonhoven over haar nieuwste boek "Tropenbruid", met een echte rebellen in de hoofdrol. Er kwamen 30 bezoekers.

Spannende Boeken Weken / Zomerlezen

Van 1 t/m 21 juni 2020 werden de Spannende Boeken Weken gehouden. In de Bibliotheek Krimpenerwaard werd hier aandacht aan besteed door middel van promotiemateriaal.

Nederland leest

Nederland Leest is de grootste nationale leescampagne die zich voornamelijk afspeelt in de bibliotheek. Een aantal jaren op rij stond niet langer één boek centraal maar een thema. In 2016 was dat democratie, in 2017 robotica, in 2018 was het thema voeding en in 2019 duurzaamheid. In 2020 is weer van een thematische

aanpak afgeweken en stond het boek “Het zwijgen van Maria Zachea” van Judith Koelemeijer centraal. Leden van de bibliotheek kunnen een gratis boek in de deelnemende bibliotheek ophalen. Judith Koelemeijer zou ook een lezing in de bibliotheek van Schoonhoven komen geven, maar coronamaatregelen verstoorden dat helaas. Omdat de bibliotheken vanaf begin november weer moesten sluiten werd besloten de boekjes beschikbaar te stellen aan leden en niet-leden in de boekhandels in Bergambacht, Lekkerkerk en Schoonhoven. In het Cultuurhuis in Krimpen aan de Lek werden de boekjes in de actieperiode meegegeven bij de afhaalmaaltijden van Grand Café Siep.

Digitale spreekuren

De digitale cafés die in de bibliotheken van Bergambacht, Lekkerkerk, Schoonhoven en Krimpen aan de Lek maandelijks plaatsvinden, vormen samen met die van de welzijnsorganisaties in de andere kernen van de Krimpenerwaard een mooi netwerk voor mensen die vragen hebben over het gebruik van tablet, smartphone, e-reader en andere digitale toepassingen. De digitale cafés worden normaliter goed bezocht en voldoen daarom als vraagbaak. De digitale cafés worden begeleid door vrijwilligers die via de landelijke organisatie Seniorweb hun kennis en ervaring delen.

Tijdens de twee sluitingen van de bibliotheek ten gevolge van de coronamaatregelen in het voorjaar en in november, werden klanten met een zogenaamde digitale vraag telefonisch te woord gestaan door een vrijwilliger met verstand van zaken. In de tijd daartussen werden mensen met een vraag over hun smartphone, e-reader of tablet met alle voorzorgsmaatregelen te woord gestaan. Deze maatregelen waren, onder andere, op afspraak, met anderhalve meter afstand, met spatschermen en mondkapjes.

Brei & haakcafés

Ook de maandelijks brei- en haakcafés werden nog altijd goed bezocht in Bergambacht, Schoonhoven en vooral Lekkerkerk, waar maandelijks een grote groep hobbyisten bijeenkwam.

Deze brei- en haakcafés hebben alleen plaatsgevonden tijdens het eerste kwartaal van 2020 en zijn tot op heden vanwege de geldende maatregelen nog niet opnieuw opgestart.

Inloopsprekuren

Eigenlijk gebeurde het al jaren, maar een jaar of drie geleden begon het echt op te vallen dat er in de verschillende vestigingen behoorlijk wat inloopsprekuren worden georganiseerd. Aangezien dit fenomeen goed past bij het laagdrempelige en openbare karakter van de bibliotheek, stellen wij onze ruimte dan ook graag beschikbaar voor spreekuren met een maatschappelijke of sociale insteek.

De meeste van deze spreekuren hebben alleen plaatsgevonden tijdens het eerste kwartaal van 2020 en zijn tot op heden vanwege de geldende maatregelen nog niet opnieuw opgestart.

In de bijlage “Cijfers van succesbepalende factoren en prestatie-indicatoren” is een overzicht van alle inloopsprekuren van de Bibliotheek Krimpenerwaard te vinden.

Historie

Van drie naar vier Historische OntmoetingsPunten

De Bibliotheek Krimpenerwaard huisvest inmiddels vier Historische Ontmoetingspunten (HOP), in Schoonhoven, Ouderkerk aan den IJssel, Krimpen aan de Lek en, sinds het najaar van 2020, Bergambacht. Deze punten zijn een samenwerkingsproject van de Bibliotheek Krimpenerwaard, Het Streekarchief Midden-Holland en, respectievelijk, de Historische Vereniging Schoonhoven, Historische Vereniging Ouderkerk op d'IJssel, Historische Vereniging Crempene en de Historische Vereniging Bergambacht.

Historische OntmoetingsPunten brengen de lokale geschiedenis dichtbij. Ze stellen historisch geïnteresseerden op een laagdrempelige manier in staat om kennis tot zich te nemen, het verleden te beleven en elkaar te ontmoeten. Bij een Historisch Ontmoetingspunt kunnen geïnteresseerden en toevallige passanten grasduinen in een collectie van algemene en lokale historische boeken en tijdschriften, tentoonstellingen bekijken en deelnemen aan de activiteiten die op het programma staan.

Tweemaal per jaar wordt de HOP-folder uitgegeven, met daarin een overzicht van alle lezingen, filmochtenden, tentoonstellingen en andere activiteiten van dat halfjaar.

De HOP's in 2020

Vanwege het coronavirus kon een aantal geplande activiteiten geen doorgang vinden. Dit weerhield de HOP's er niet van om in 2020 samen te blijven werken, historisch geïnteresseerden bij elkaar te brengen en de beleving van regionaal erfgoed te bevorderen. Hieronder alleen de activiteiten die doorgang konden vinden.

HOP Schoonhoven

- Lezing verffabriek HASCO door Leen Ouweneel en Truus Jansen
- Lezing Leermonumenten door Jet van Herwaarden-Rijlaarsdam

Tentoonstellingen

De volgende tentoonstellingen waren in de bibliotheek en sloten aan bij de lezingen.

- HASCO-verffabriek
- Leermonumenten
- Kleine geschiedenis, grote verhalen (voornamelijk digitaal uitgevoerd)

Filmochtenden

Elke tweede donderdag van de maand draait in het HOP op groot scherm een film over de geschiedenis van Schoonhoven of de omgeving. Van de acht geplande ochtenden konden er ondanks de coronacrisis vijf doorgang vinden.

Boekpresentatie 'Zij kwamen uit de Krimpenerwaard'

Deze boekpresentatie vond plaats op 18 juli en werd door 27 mensen bezocht.

Podcast en tentoonstelling met Leo de Kluijver

In het kader van de jaarlijkse campagne Nederland Leest 'Eén boek, duizend gesprekken' kregen bibliotheekleden een exemplaar van Judith Koelemeijers "Het zwijgen van Maria Zachea" cadeau. Achter elke voordeur in elke Nederlandse plaats zijn namelijk interessante verhalen en verrassende familiegeschiedenissen te ontwaren. Reden voor het HOP om een podcast op te nemen met de Schoonhovense onderzoeker Leo de Kluijver

Naast de podcast was ook een expositie te bekijken met inkijken in verhalen die Leo zelf had gekozen en vormgegeven. De expositie was te zien in het Historisch OntmoetingsPunt in de bibliotheek en ook online te bekijken via de website van het streekarchief.

HOP Ouderkerk aan den IJssel

Omdat de expositie in de bibliotheek de belangrijkste uiting is in het HOP Ouderkerk aan den IJssel, had dit HOP het meest last van de lockdowns en de beperkingen. Vanwege de sluiting werd de expositie over het 50-jarig jubileum van de Speelweek geannuleerd en verplaatst naar volgend jaar. In oktober werd de nieuwe expositie 'Nadenken over en terugdenken aan vijf lange jaren van bezetting' gereed gemaakt. Helaas is niet lang daarna de bibliotheek voor onbepaalde tijd gesloten en beperkt open geweest.

Wel zag het HOP Ouderkerk a/d IJssel tussen de lockdowns door kans een pilot te draaien met het historische jeugdboekenprogramma "Tijdjagers" met de plusklas van basisschool De Schakel. In dit project, ontwikkeld door bibliotheekorganisatie Cubiss, draait alles om het lezen van een aantal

historische jeugdboeken uit verschillende tijdvakken. De bibliotheekmedewerkster zorgde voor de boeken en de introductie bij kinderen, waarna de educatief medewerker van het archief de boeken tussentijds besprak met de kinderen en het eindspel speelde. Door de pilot en de feedback van de kinderen kan het programma verder op maar worden gemaakt en aangeboden aan het onderwijs.

HOP Krimpen aan de Lek

Het HOP Krimpen aan de Lek is in 2019 voortvarend van start gegaan. Ondanks de lockdown kon toch een aantal activiteiten doorgaan.

Historisch café

Een vaste waarde van het HOP Krimpen aan de Lek is het historisch café dat elke eerste vrijdagmiddag van de maand gehouden wordt aan de grote leestafel van de bibliotheek. Het café kon vijf keer doorgang vinden, de andere vijf bijeenkomsten moesten worden geannuleerd. Tijdens het café zijn leden van Crempene aanwezig met hun database en kan er bijvoorbeeld vragen worden gesteld, materiaal worden gebracht en historisch worden bijgepraat, In maart schoven ook twee archiefmedewerkers en een stagiaire aan.

Tentoonstellingen

- Winter in Krimpen aan de Lek en ijsclub Thialf
- Ontstaan van Krimpen aan de Lek: kaarten en dijkversterking en in de vitrine archeologische voorwerpen van de werkgroep Archeologie
- Bekende Krimpenaren (n.a.v. Vele Handen) in de vitrine en fotowand ansichtkaarten uit Krimpen aan de Lek
- Leermonumenten, de scholen van Krimpen aan de Lek (n.a.v. open Monumentendag)
- Het Groene Kruis in de vitrine en in de fotowand openbare gebouwen

Onderzoek

Riet Bouter (Crempene) en Cristel Stolk (SAMH) interviewden op 21 februari mevrouw Brouwer-Mak over haar herinneringen tijdens en na de oorlog. Het interview is opgenomen en getranscribeerd om te bewaren voor het nageslacht en te gebruiken bij thematische activiteiten.

Nieuw: HOP Bergambacht

De wens van de Historische Vereniging Bergambacht voor een samenwerking in de vorm van een HOP, werd in het najaar van 2020 gerealiseerd. Na een aantal verkennende vergaderingen werden voorbereidingen getroffen om een plek in de Bibliotheek Bergambacht in te richten als HOP en een programma op te stellen. Tijdens Open Monumentendag in september, vond de (door corona) bescheiden opening plaats.

Tentoonstelling

Het HOP Bergambacht trapt af met een tentoonstelling Leermonumenten, aanhakend bij de Open Monumentendag. Na een oproep brachten veel Bergambachtenaren voorwerpen voor de tentoonstelling, zoals foto's en oude schoolschriften. Medewerkers van het streekarchief deden uitgebreid onderzoek naar scholen in de collectie,

Nieuwe locatie en nieuwe lockdown

Ongeveer een maand na de opening verhuisde het HOP Bergambacht mee naar de nieuwe locatie van de bibliotheek aan de Pleinstraat. Door de nieuwe beperkingen en lockdowns moest het kersverse HOP helaas de deuren sluiten en de eerste activiteiten zoals het historisch café annuleren.

Basisvaardigheden

Taalhuis Krimpenerwaard

Het jaar 2020 was een turbulent jaar. De coronamaatregelen vroeg om veel flexibiliteit van vrijwilligers en cursisten. Wij zijn trots op al deze mensen, want veel contacten en taalactiviteiten zijn in aangepaste vorm toch door gegaan!

Er werd wat afgebeld; al dan niet via whatsapp, Skype, Zoom, Teams, Jitsi... Tegen de zomervakantie konden we gelukkig weer terecht in de bibliotheken, zij het op gepaste afstand, in kleine groepjes en zoveel als mogelijk buiten openingstijd. Maar met een kleine onderbreking in november konden we elkaar toch tot net voor de kerstvakantie elkaar weer 'live' zien.

Nieuwe activiteiten

In 2020 zijn de volgende nieuwe activiteiten of initiatieven van start gegaan:

- Klik & Tik cursus voor NT2
Het aanleren van de basisvaardigheden voor het werken met de computer.
- Taalproject Taalniveau verbeteren
Zowel in de zomervakantie als daarna werd dit taalproject aangeboden als oplossing voor de tijdelijke stop van formele lessen bij NL Educatie.
- Ondertussengroep
Op verzoek van de gemeente is deze lesgroep ontstaan. Het is bestemd voor anderstaligen die nog niet voldaan hebben aan de inburgeringsplicht en alsnog onder professionele begeleiding zich voorbereiden op examens.
- Receptenboek De taal van Eten
Aan cursisten is gevraagd een lekker recept aan te leveren uit hun land. Alle recepten zijn gebundeld tot een receptenboekje dat aan alle vrijwilligers van de bibliotheek en cursisten van het Taalhuis is uitgereikt.

Helaas konden de volgende activiteiten vanwege het coronavirus niet door gaan:

- Training 'Verkopen op Marktplaats'
- Taalproject 'Taal en werk zoeken'

Vrijwilligerswaarderingprijs

Op de dag van de vrijwilliger – te weten 7 december 2020 – mocht het Taalhuis de vrijwilligerswaarderingprijs in ontvangst nemen. De gemeente had de vrijwilligers van het Taalhuis als een van de groepen vrijwilligers uitverkoren. Burgemeester Cazemier en wethouder Sleuwenhoek kwamen de prijs overhandigen aan twee medewerkers.

Gegevens spreekuur

Het Taalhuis heeft (inloop)sprekuren op de locaties Krimpen aan de Lek, Lekkerkerk, Bergambacht en Schoonhoven en daarnaast is het Taalhuis telefonisch en per mail te bereiken. Inwoners met vragen op taalgebied kunnen informatie en advies ontvangen of zich aanmelden voor een taalactiviteit. Ook vrijwilligers kunnen zich daar melden. In totaal zijn er 143 contacten geweest tijdens het spreekuur.

Hierin is een lichte groei waarneembaar van zo'n 15% t.o.v. 2019. Te zien is dat de belangstelling voor de taalprojecten sterk toeneemt onder de huidige cursisten omdat men graag verder wil met de taalontwikkeling.

Gegevens Taalactiviteiten

In 2020 hebben 160 cursisten - verdeeld over 42 nationaliteiten - deelgenomen aan de taalactiviteiten. Hierin is een lichte groei te zien t.o.v. van vorig jaar (circa 10%). Het merendeel van de cursisten is niet (meer) inburgeringsplichtig waarbij een klein deel uit een Europees land komt (34 personen uit 12 verschillende landen).

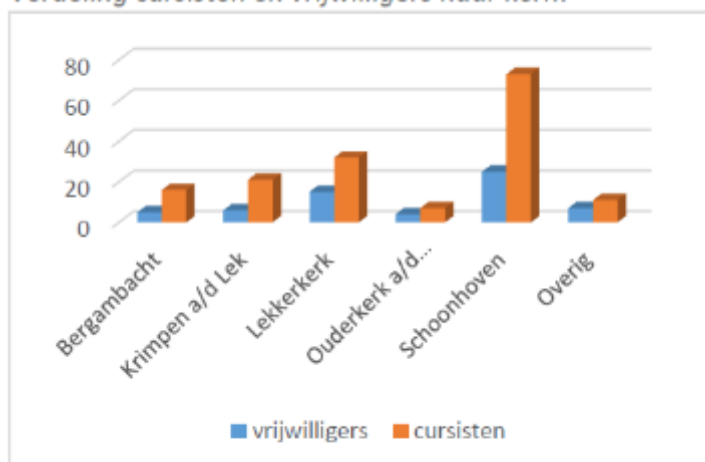
Voor de totale groep geldt dat de meeste cursisten afkomstig zijn uit Syrië (36 personen) en Eritrea (24 personen), gevolgd door Marokko (19 personen).

De taalcursisten werden in 2020 door 64 vrijwilligers begeleid. Alle vrijwilligers zijn geschoold via een basistraining en hadden ook dit jaar de gelegenheid diverse workshops bij te wonen.

In 2020 werden de volgende trainingen workshops (deels online) aangeboden:

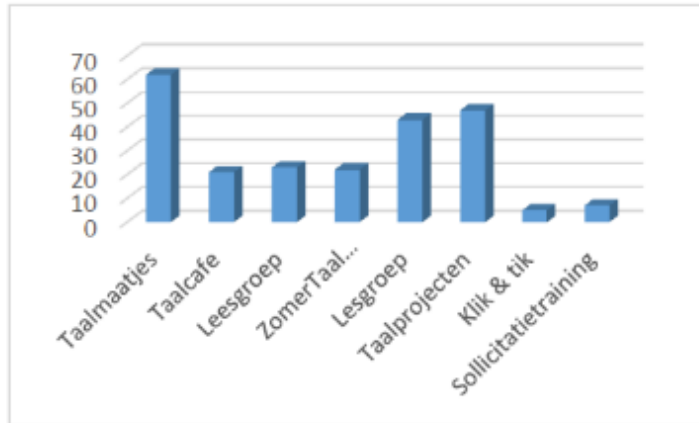
- Basistraining Taalvrijwilligers (januari)
- Lezing Nieuwe Inburgeringswet (februari)
- Werken met Succes en Spreektaal (maart)
- Lezing Meertaligheid (september)
- Workshop Culturele Bewustwording (september)
- Training NT1 (november)
- Workshop Online werken met Spreektaal (december)

Verdeling cursisten en vrijwilligers naar kern:

Verdeling cursisten over taalactiviteiten:

Digitale vaardigheden

Om meer zelfredzaam en zelfstandig te kunnen functioneren is het erg belangrijk dat burgers digitaal vaardig genoeg zijn om persoonlijke zaken zelf via internet te regelen. Toch blijkt een aanzienlijk aantal mensen hier nog niet (voldoende) toe in staat te zijn. De bibliotheek ontvangt in het kader van regionale WEB-gelden (Wet educatie beroepsonderwijs) subsidie om hierin scholing aan te kunnen bieden. Voor het geven van deze cursussen worden zorgvuldig geselecteerde vrijwilligers ingezet.

Voor mensen zonder enige ervaring met internet is door de omstandigheden slechts eenmaal een cursus Klik&Tik gegeven. Bij deze bijeenkomsten krijgen cursisten individuele begeleiding bij een programma dat via internet aangeboden wordt, namelijk oefenen.nl.

Voor mensen die wel met internet overweg kunnen maar nog niet uit de voeten denken te kunnen met de digitale overheid en gebruik van DigiD, wordt normaliter de cursus Digisterker van vier dagdelen ongeveer vier keer per jaar gepland. Deelnemers zijn na de bijeenkomsten goed ingevoerd in mogelijkheden van de digitale overheid. Kennismaking met de mogelijkheden van de website van de gemeente Krimpenerwaard is onderdeel van de cursus, naast het aanmaken en gebruik van een DigiD. Helaas kon deze cursus in 2020 niet doorgaan.

Tenslotte werd een videotraining van zes dagdelen over succesvol solliciteren aangeboden. Hierbij leerden deelnemers hoe digitale bronnen ingezet kunnen worden bij het zoeken naar werk.

Collectie

Lezen, leren en informeren. Dat kan niet zonder een gedegen collectie. Een fysieke collectie in de bibliotheken, en een steeds groter wordende digitale collectie. De bibliotheek ontsluit bronnen en zorgt dat de mensen bij de juiste informatie kunnen. De collectie moet breed blijven, maar vooral ook de diepte ingaan. De focus ligt binnen onze bibliotheek zowel op de populaire boeken en het aantrekkelijk aanbieden daarvan volgens de zgn. Retail-formule (voorkaft boeken zichtbaar door frontale presentatie en thematisch op displays), als op een evenwichtige verdeling tussen fictie en non-fictie.

De collectie is de 'grondstof' van de diensten van de bibliotheek en alle activiteiten zijn erop gericht deze collectie in te zetten voor de persoonlijke ontwikkeling van jong en oud. Leden van onze bibliotheek hebben toegang tot de hele collectie binnen het werkgebied Krimpenerwaard (en via gastlenen ook daarbuiten). Ook hebben zij de nationale digitale bibliotheek, met een groeiende collectie e-books, tot hun beschikking.

Het belangrijkste uitgangspunt voor de collectie vormt de dienstverlening aan de klant. Daarnaast hanteren alle gecertificeerde bibliotheken de volgende algemene uitgangspunten:

- De collectie is actueel, pluriform en representatief voor het culturele en maatschappelijke veld.
- Inhoudelijk biedt de collectie betrouwbare informatie.
- Pornografische, discriminerende of extreem gewelddadige materialen worden niet in de collectie opgenomen.
- De collectie is vraaggericht, speelt in op de wensen van de klant.
- De collectie biedt ruimte voor verrassing, ontmoeting met onverwachte dingen.
- De collectie bestaat niet alleen uit boeken, maar ook uit tijdschriften, kranten, luisterboeken, films en e-books.
- Informatie wordt ook digitaal aangeboden.
- De collectie is een weerspiegeling van de lokale situatie (leeftijdsofbouw, doelgroepen, onderwijs, religie).
- In elke vestiging is een collectie lokale informatie, zoals uitgaven op lokaal gebied, brochures en informatiefolders van instellingen in de gemeente.

Ontwikkelingen in 2020

LES (Lees en Schrijf) collectie

Samen met Taalhuisdocente Hester Hage is de hele LES-collectie van de Krimpenerwaard onder de loep genomen. De start van het project was de workshop van NBD Biblion die lezingen en een uitgevermarkt over deze speciale collectie georganiseerd had. Daarna heeft Hester de hele collectie doorgelopen en de materialen geselecteerd op taalniveau. De verouderde materialen werden afgeschreven, daarna werden nieuwe titels gezocht die de ontstane hiaten in de collectie konden opvullen. In totaal werd de collectie met zo'n 125 titels uitgebreid. Dit kon worden bekostigd uit het speciale taalhuisbudget.

Collectiecijfers 2020

Het totale bezit van de collectie is ongeveer gelijk gebleven: 73.317 in 2020 en 72.716 in 2019. Hiermee is dit streven in 2020 gehaald, met dit aantal voldoen we ruim aan de landelijke normen. Die zijn: collectieomvang is minimaal 1,5 band per inwoner en minimaal 6 banden per lid

collectieomvang is minimaal 3000 banden per vestiging.

De uitleeningen zijn dit jaar door de sluitingen ongeveer gehalveerd, zoals te verwachten was. Het uitleengemiddelde is hiermee evenredig gekrompen. Het meeste geleend werden de tijdschriften en de prentenboeken, dat is in doorgaande lijn met de voorgaande jaren. Het vervangingspercentage van 12,5 % voldoet ruim aan de landelijke norm van 10 %.

Nieuwe routecollecties

Een routecollectie rouleert langs verschillende bibliotheken. Gemiddeld staat een boek, dvd of luisterboek 13 weken in de bibliotheek, dan gaat het op transport naar de volgende vestiging.

In navolging van de routecollecties die we vorig jaar hebben ingericht voor de drie servicepunten, volgden dit jaar nog vier collectie-onderdelen die geschikt zijn om te rouleren, maar dan langs al onze zeven vestigingen. Het zijn de luisterboeken voor volwassenen en jeugd, de Dvd's voor de jeugd en de Groot Letter Boeken. Voordelen van een routecollectie is dat het publiek vaker en meer nieuwe titels te zien krijgt.

Nieuwe collectiediensten in dit jaar

We hebben dit jaar verschillende nieuwe diensten ontwikkeld om tijdens de sluitingsweken of de weken waarin we een beperkte dienstverlening konden bieden, toch tegemoet te komen aan de vraag naar nieuw te lenen boeken.

Op een rijtje:

- Boekendienst Aan Huis

Onze betaalde medewerkers hebben begin mei 2020 alle leden boven de 70 jaar gebeld met het aanbod om een tasje met bibliotheekboeken thuis te bezorgen. Nieuw opgeroepen vrijwilligers, waaronder verschillende scholieren, bezorgden het tasje 'veilig' aan de deur thuis. Deze jongeren werden geworven via het Schoonhovens College en het Gemini College in Lekkerkerk en via Facebook en Instagram. Er werden 306 mensen telefonisch benaderd en er zijn 144 tasjes rondgebracht in alle kernen van de Krimpenerwaard.

- Reserveringsdienst

Na de tweede sluiting in november konden vanuit huis gereserveerde boeken worden afgehaald tijdens speciale tijden in alle vestigingen. Hulp bij het digitaal reserveren werd indien nodig geboden door de centrale telefoondienst die we in deze weken opgestart en uitgevoerd hebben.

- Valentijnsdag

Aangestoken door het "Valentijnsvirus" werden de leners in Schoonhoven en Lekkerkerk op 14 februari verrast door een blinddate met een ingepakt boek!

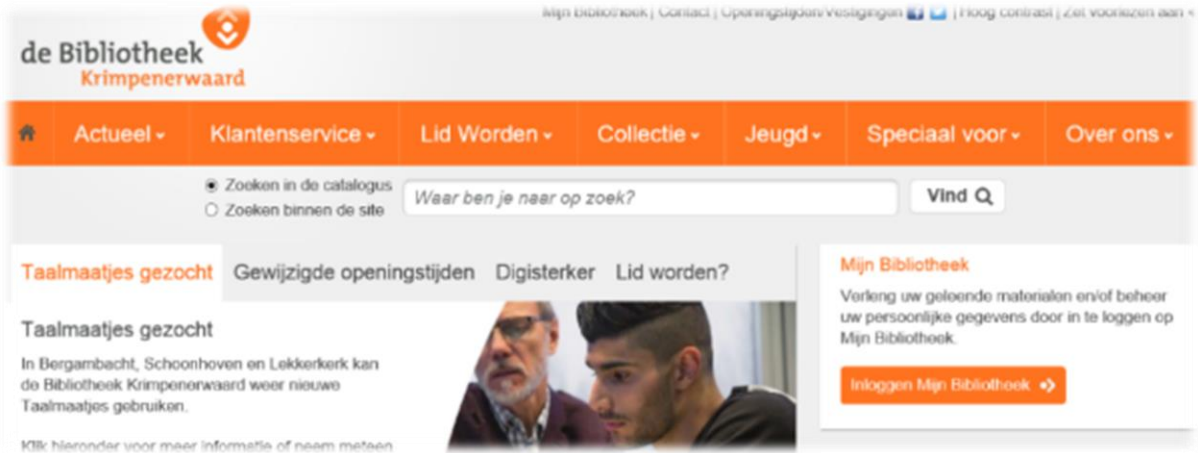
- Schrijver op je scherm

In juni bood de bibliotheek via een abonnement van de Schrijverscentrale een aantal weken het project "Schrijver op je scherm" aan. Een online alternatief voor de schrijversbezoeken die als gevolg van corona niet fysiek plaats konden vinden.

Digitale dienstverlening

Website

Nog steeds weten leden en bezoekers van de Bibliotheek Krimpenerwaard de weg te vinden naar de website www.debibliotheekkrimpenerwaard.nl.

Na een aantal jaren van gestage en soms explosieve stijgingen en daarna fikse daling in het aantal bezoeken aan de website, lijkt het bezoekersaantal ook in 2020 rond de 65.000 bezoeken gestabiliseerd. De verklaring voor de daling van de laatste jaren was te vinden in het feit dat de meeste bezoekers van de website kwamen om hun materialen te verlengen, materialen te reserveren of de openingstijden van hun vestiging te controleren. Het aantal klanten dat de Bibliotheek Wise App gebruikt, is omgekeerd evenredig gestegen en een groot aantal handelingen die eerst via de website verliepen, worden nu in de app gedaan, wat een verklaring is voor de verschuiving in de cijfers.

E-mailnieuwsbrief

De digitale nieuwsbrief van de Bibliotheek Krimpenerwaard wordt maandelijks verzonden naar ongeveer 3.870 e-mailadressen.

Social media

Al jaren is de Bibliotheek Krimpenerwaard actief op social media. Er is een *online presence team* waarin zes medewerkers participeren.

	2020	2019	2018
Facebook	694	645	487
Twitter	1.254	1.240	1.223
Instagram	628	508	359
LinkedIn	61	-	-

De Bibliotheek is actief op Facebook, Twitter en Instagram en sinds 2020 ook op LinkedIn en Tik Tok. Het aantal volgers groeit gestaag. De mate van interactie wordt gestimuleerd door prikkelende en aansprekende posts.

De afbeelding links onder is van de post op 1 mei, de dag van de arbeid, en laat de thuiswerkplekken van alle leden van het online presence team zien. Berichten rondom de coronamaatregelen lieten de meeste interactie met het publiek zien in 2020:

SkillsTown - online cursussen

Vanaf 28 april kwamen de bibliotheken met een aanbod van 28 online cursussen voor leden en niet-leden, bedoeld om alle Nederlanders te ondersteunen in Coronatijd. De Koninklijke Bibliotheek en online opleider SkillsTown gingen hiervoor een tijdelijke samenwerking aan. In het pakket van 28 trainingen werd aandacht besteed aan zowel persoonlijke als professionele vaardigheden.

Theorie-examen

Populair in ons digitale aanbod is het oefenprogramma theorie rijbewijs van Theorie.nl. In de bibliotheek kan er gratis geoefend worden voor het theorie-examen scooter (bromfiets), auto of motor met het oefenprogramma theorie-rijbewijs van Theorie.nl. Er is gelegenheid om te oefenen op een computer in de Bibliotheek of op de eigen mobiel, tablet of laptop mits deze is aangesloten op het WIFI netwerk van de bibliotheek.

De Nationale Bibliotheekpas

Met de Nationale Bibliotheekpas hebben leden met één pas toegang tot alle fysieke en digitale collecties van alle bibliotheken in Nederland. Leden kunnen overal lenen en in hun eigen bibliotheek en in de gastbibliotheek inleveren. De Nationale Bibliotheek Pas maakt het bibliotheekgebruik aantrekkelijker voor (potentiële) leden en biedt ruimte voor innovatie en (de ontwikkeling) van nieuwe vormen van aanbod naast het traditionele uitleenmodel.

Apps voor smartphones en tablets

Vanwege de coronamaatregelen is de ThuisBieb gelanceerd in april met 100 gratis e-books voor zowel leden als niet-leden van de bibliotheek. Met de hashtag #ikleesthuis werd er via social media gehoor gegeven aan de oproep vooral thuis te blijven.

Halverwege 2020 heeft de KB de apps voor E-books en de Luisterbieb samengevoegd tot de app Online Bibliotheek voor klanten de openbare bibliotheek.

De Vakantiebieb werd ook dit jaar weer goed gevuld met ruim zeventig gratis ebooks en luisterboeken voor leden en niet-leden van de bibliotheek. De VakantieBieb app werd weer geopend in de maanden juli en augustus met een aanbod voor zowel voor kinderen als volwassenen.

Begin december lanceerde de Koninklijke Bibliotheek de TijdschriftenBieb. De TijdschriftenBieb is een tijdelijke app waar op dit moment 16 titels te lezen zijn voor elk wat wils.

Deze app is een pilot en in de loop van 2021 zal worden geëvalueerd of deze vorm van online tijdschriften lezen via de Bibliotheek zal worden voortgezet.

De Bibliotheek Wise App stelt leden van de bibliotheek in staat om al hun bibliotheekzaken te beheren, zoals verlengen, reserveren en zoeken in de catalogus, vergelijkbaar met MijnBibliotheek via de website van de Bibliotheek Krimpenerwaard.

Het gebruik van deze app was in de afgelopen jaren gestegen, maar is onder invloed van minder (uitleen)mogelijkheden door de coronamaatregelen gedaald:

	2020	2019	2018
Aantal inlogs	51.147	59.571	50.922

Gratis internet en Wi-Fi

Sinds 2012 bieden alle bibliotheken van de Bibliotheek Krimpenerwaard gratis internet aan voor alle bezoekers via de publiekspc's. Bovendien is in alle vestigingen voor onze bezoekers gratis Wi-Fi beschikbaar. En ook altijd gratis koffie!

Muziekwebluister

Via de Centrale Discotheek Rotterdam (CDR) is de online dienst Muziekwebluister beschikbaar. Met Muziekwebluister komen meer dan 7 miljoen muziektracks voor onze bezoekers en klanten via ons interneteiland (dus via de computers in de bibliotheek) beschikbaar en kunnen klanten materialen van de CDR reserveren en ophalen in één van onze vestigingen. Deze collectie kan ook via het Wifi-netwerk op bijvoorbeeld de mobiele telefoon in de bibliotheek beluisterd worden.

FilmBieb

Speelfilms en documentaires op dvd - in het bijzonder het Nederlands product- nemen binnen de bibliotheek een speciale plek in. Ten opzichte van 2005 is de landelijke collectie bijna verdubbeld in omvang en uitleningen. Toch is extra aandacht voor dit collectieonderdeel gewenst.

Veel bibliotheken, waaronder ook de Bibliotheek Krimpenerwaard, hebben dit materiaal naar het magazijn verplaatst of verkocht. Muziekweb verzamelt daarom zoveel mogelijk filmcollecties van bibliotheken (en particulieren) om zo dit belangrijk Nederlandse culturele erfgoed te behouden en voor het publiek toegankelijk te maken.

Leden van bibliotheken in Nederland kunnen de dvd's via Filmbieb lenen. Ook kunnen via de site trailers bekeken worden en wordt er achtergrondinformatie over de films en series geboden.

Interne organisatie

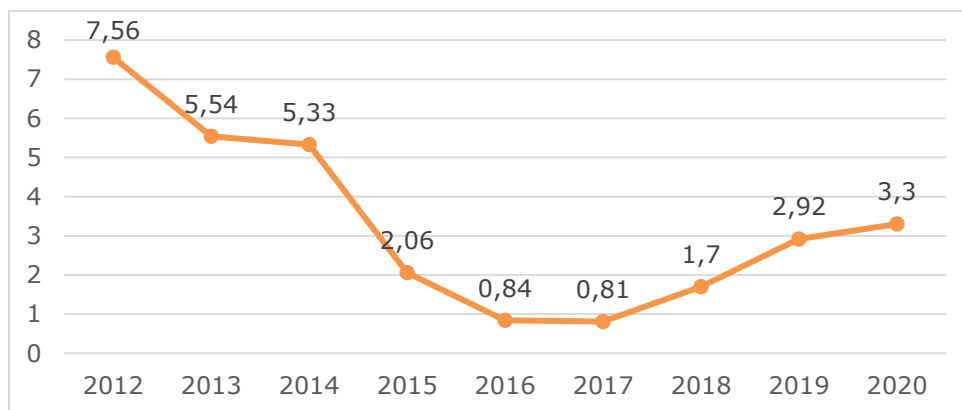
Organisatie en personeelsbeleid

Medewerkers

Aan het einde van 2020 telde de Bibliotheek Krimpenerwaard 18 medewerkers met een betaald dienstverband, die gezamenlijk ongeveer 10 fte werken.

Verzuim

Het verzuimpercentage over 2020 bedraagt 3,3%. Dit betekent weliswaar een lichte stijging ten opzichte van 2019, maar ligt nog altijd ruim onder de benchmark voor openbare bibliotheken van 4,5% (Bron: Vereniging Openbare Bibliotheken).

Tabel: Verzuimpercentage vanaf 2012

Deskundigheidsbevordering

Er wordt naar gestreefd om op jaarbasis 3% van het totale brutoloon van de werknemers te besteden aan deskundigheidsbevordering, aangezien dit een eis voor de landelijke bibliotheekcertificering is. In 2020 zijn de volgende cursussen en workshops gevolgd:

- Bibliotheekcampus en GoodHabitx voor alle werknemers om tijdens de perioden van lockdown online cursussen te kunnen doen
- BHV-herhaling voor een groep werknemers
- Basisopleiding Medewerker Informatie en Advies voor drie nieuwe(re) werknemers
- Opleiding Mediacoach door een doelgroepspecialist
- Twee webinars over IDO (informatiepunt digitale overheid)
- Webinar Meertaligheid
- Webinar Donorwet

Vrijwilligers

In de Bibliotheek Krimpenerwaard wordt veelvuldig gebruik gemaakt van de diensten van ruim 200 vrijwilligers. Zij verrichten allerlei werkzaamheden in en voor de bibliotheek en zijn bijvoorbeeld gastheer of -vrouw in de uitlening of bij een digitaal café, taalmaatje, opruimhulp, bibliotheek-aan-huisvrijwilliger, taaldocent of trainer bij cursussen voor digitale vaardigheden.

In alle grote vestigingen worden de reguliere uitleningen verzorgd door één vaste medewerker en één of twee vrijwilligers. In de servicepunten worden een deel van de uitleningen zelfs helemaal door vrijwilligers bemensd. Zij worden wekelijks ondersteund door een Medewerker Informatie en Advies, die de extra werkzaamheden uitvoert. Een lid van het MT functioneert als locatiecoördinator.

In februari nam Sofie den Hoed, vrijwilligster van het eerste uur, na 57(!) jaar afscheid van de bibliotheek van Bergambacht. Aan de hand van oude foto boeken en krantenknipsels en onder het genot van een hapje en een drankje werden mooie herinneringen opgehaald.

Huisvestings- en spreidingsbeleid

Conform het in 2018 vastgestelde 'Gebiedsplan Krimpenerwaard, aanpak bibliotheekvoorzieningen landelijk gebied' is voor een aantal kernen verkend of nieuwe of aangepaste huisvesting aan de orde kan zijn.

Zo werd vrij onverwacht de bibliotheek van Bergambacht in de tweede helft van 2020 verhuisd naar een locatie die meer in het centrum ligt, de Pleinstraat. Deze locatie is tijdelijk voor de duur van vijf jaar. Op 30 november vond, vanwege de coronamaatregelen, een sobere opening plaats door wethouder mevr. Boere.

Ook werd gekeken naar een andere locatie voor de vestiging in Schoonhoven, in verband met de herontwikkeling van de Spoorzone.

Voor Lekkerkerk werd ingegaan op de vraag van de Initiatiefgroep Lekkerkerk of huisvesting in het huidige Amicitia tot de mogelijkheden behoort om daarmee te komen tot een levendige multifunctionele accommodatie in de kern.

Voor zowel Ammerstol als voor Bergambacht werd deelgenomen aan een werkgroep voor een programma van eisen van nieuwbouw van de scholen, waarbij een bibliotheekvoorziening gewenst is.

De plannen voor een servicepunt in Stolwijk en een Tiny Library in Haastrecht werden verder uitgewerkt.

Informatisering en automatisering

Begin 2020 is de bibliotheek van Ouderkerk aan den IJssel overstapt op internet via glasvezel, aangezien de basisschool in hetzelfde gebouw ook daarop overging. Ook is daar meteen overgestapt op VoiP-telefonie.

In april 2020 is de bibliotheek van Gouderak ook aangesloten op glasvezel, via de glasvezelaansluiting van een van de basisscholen. Hierbij zijn meteen de SonicWall en switch vervangen en is er een nieuw wifipunt geïnstalleerd.

In Ammerstol is overgestapt naar een andere DSL-provider en is er een nieuwe baliecomputer geïnstalleerd.

In Bergambacht zijn er nieuwe baliecomputers en nieuwe wifi-punten gerealiseerd tijdens de verhuizing.

Marketing en communicatie

“Omarm wat de Bibliotheek anders en bijzonder maakt” is de payoff van het nieuwe gezamenlijke marketingplan met de Bibliotheek De Groene Venen voor de periode 2020 -2022. In deze beleidsperiode ligt de nadruk op het versterken van het krachtige merk Bibliotheek. Dit beleidsplan vormt de basis van de marketingactiviteiten. Door het organiseren van activiteiten, al dan niet geïnitieerd door de Bibliotheek zelf, wordt breder gebruik door leden en niet-leden gestimuleerd. Hierbij is extra aandacht voor specifieke doelgroepen die aansluiting dreigen te missen in onze maatschappij. De activiteiten worden zoveel mogelijk georganiseerd met lokale partners.

De onvoorziene omstandigheden als gevolg van het coronavirus hebben ook voor de marketingacties gevolgen gehad. Veel geplande acties konden niet worden uitgevoerd maar er kwamen mooie nieuwe initiatieven voor in de plaats.

Nieuwe merkstrategie de Bibliotheek

Om de brede rol van de maatschappelijk-educatieve bibliotheek meer algemeen bekendheid te geven heeft de commissie Marketing van de Vereniging Openbare Bibliotheken in de eerste helft van 2020 een nieuwe merkstrategie ontwikkeld voor de Bibliotheek. Een strategie die past bij de huidige vorm en de maatschappelijke rol van het bibliotheeknetwerk. De uitwerking heeft eind 2020 geresulteerd in een nieuwe merkgids voor de branche. Dit handboek vormt de leidraad voor de landelijke en lokale implementatie van de merkstrategie.

Er wordt ingezet op de kracht van de gezamenlijkheid van bibliotheken met respect voor onderlinge verschillen, een zogenaamd "House of Brands". Onder het motto "de Bibliotheek, de motor van een vaardige samenleving" is het streven om van 4 miljoen klanten te groeien naar 8 miljoen mensen met binding met de Bibliotheek in de komende jaren.

BiebPanel

Vanaf 2020 neemt de Bibliotheek Krimpenerwaard deel aan BiebPanel. Dit is een onderzoeksplatform ontwikkeld door Probiblio. In totaal zijn 80 bibliotheekorganisaties hierbij aangesloten. Het voorziet de bibliotheek van actuele informatie over leden maar ook over bezoekers die geen lid zijn van de bibliotheek. Ook wordt er onderzoek gedaan naar hoe er op social mediakanalen wordt gesproken over bibliotheken. Hierdoor kan de bibliotheek het aanbod beter laten aansluiten bij de behoeften van de verschillende doelgroepen.

Campagne #ikleesthuis

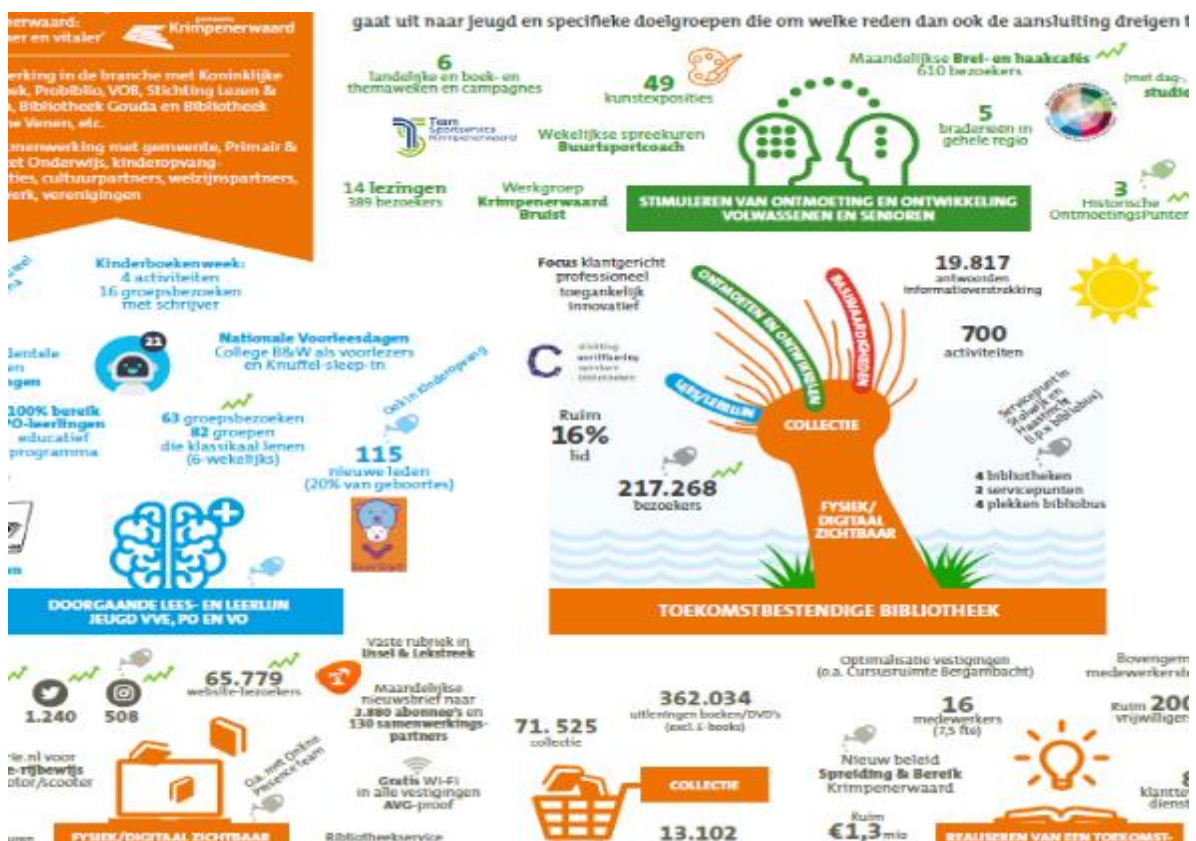
Stichting CPNB (Collectieve Propaganda van het Nederlandse boek) startte tijdens de eerste lockdown een campagne onder het motto #ikleesthuis. De CPNB wil alle Nederlanders wijzen op het belang van boeken lezen op het moment dat veel mensen thuis zaten door het coronavirus. Vervolgens werd aangespoord om naar de online boekhandel/bibliotheek te gaan. Op Facebook speelde de bibliotheek Krimpenerwaard hier ook op in en werd de hashtag #ikleesthuis veel gebruikt om leestips te delen met elkaar.

Lobby

Met behulp van de 'praatplaat' is de impact van de activiteiten van de Bibliotheek onder de aandacht gebracht bij gemeente en samenwerkingspartners. De 'praatplaat' is een handzaam en overzichtelijk hulpmiddel gebleken om in gesprek te raken met o.a. de lokale politiek. Lokale politici worden regelmatig betrokken bij activiteiten van de Bibliotheek. Zo lezen er altijd wethouders voor tijdens de Nationale Voorleesdagen en openen ze geregeld een activiteit, project of (heringerichte) vestiging.

Digitale nieuwsbrief voor samenwerkingspartners

Naast de reguliere nieuwsbrief voor klanten is een digitale nieuwsbrief voor samenwerkingspartners ontwikkeld. De nieuwsbrief draagt bij aan het informeren van onder andere wethouders, fracties, raadsleden, ambtenaren en maatschappelijke instellingen in het werkgebied over onze activiteiten en resultaten. In 2020 is er door omstandigheden slechts één nieuwsbrief aan 149 samenwerkingspartners gestuurd aan het begin van de coronacrisis, om aan partners te laten weten wat er, ondanks de lockdown, wél mogelijk was bij de Bibliotheek Krimpenerwaard.

Kwaliteitszorg

Klachten

Het aantal klachten van klanten in 2020 bedraagt 8. Alle klachten zijn volgens protocol en naar tevredenheid van alle partijen afgehandeld.

PDCA-cyclus

Al jaren werkt de Bibliotheek Krimpenerwaard volgens de zogenaamde PDCA-cyclus: Plan, Do, Check, Act. Alle georganiseerde activiteiten worden geëvalueerd: deelnemers, cursisten of bezoekers vullen een evaluatieformulier in. Op basis daarvan en van de eigen waarneming worden het succes, de kosten en de verbeterpunten van de activiteit in beeld gebracht en eventueel geïmplementeerd.

AVG

In mei 2018 werd de Algemene Verordening Gegevensbescherming van kracht. Aangezien een openbare bibliotheek veelvuldig met persoonlijke gegevens van haar klanten werkt, is hier al van tevoren een werkgroep van drie medewerkers voor in het leven geroepen, die het nodige werk verzet heeft om de Bibliotheek Krimpenerwaard AVG-proof te maken.

Ook in 2020 is de werkgroep de ontwikkelingen betreffende de AVG-wetgeving blijven volgen en zijn richtlijnen geïmplementeerd.

Financiën

De Bibliotheek Krimpenerwaard ontving in 2020 van de Gemeente Krimpenerwaard een vergoeding voor de uitvoering van de reguliere dienstverlening van de bibliotheek. Daarnaast werd een subsidie verleend door de gemeente Krimpenerwaard voor het continueren van de dienstverlening vanuit het Taalhuis Krimpenerwaard. Ook stelde de gemeente Krimpenerwaard een budget voor de verhuizing en verbouwing van Bibliotheek Bergambacht ter beschikking, alsmede een compensatie voor de hogere huur voor het nieuwe pand voor de komende jaren. Jaarlijks wordt een prestatieovereenkomst afgesloten met daarin de afspraken over de te behalen resultaten

Resultaten 2020

De financiële uitkomsten over het jaar 2020 inclusief bestuursverslag en verslag van de Raad van Toezicht zijn terug te vinden in de financiële jaarrekening 2020, welke door de accountant is voorzien van een goedkeurende verklaring. Voor een totaaloverzicht wordt u verwezen naar deze jaarrekening. Een korte beschrijvende toelichting op de resultaten volgt hieronder.

De totale jaarrekening laat een tekort zien van bijna ruim € 1.000,-. Gezien het achterliggende jaar, waarin de inkomsten met name uit te laat gelden en entreegelden en verhuringen van ruimten sterk terugliepen en daarnaast een behoorlijk bedrag moest worden uitgegeven aan kosten die gemaakt moesten worden voor de invoering van de coronamaatregelen, is dit een keurig eindresultaat. Het tekort zal ten laste zal worden gebracht van de vrij besteedbare reserve.

Derde-geldstromen

Ook in 2020 heeft de Bibliotheek Krimpenerwaard weer extra middelen voor lokaal gebruik verkregen, via andere kanalen dan de gemeente Krimpenerwaard.

Vanuit de Regio Midden-Holland werd € 42.000,- verstrekt voor het organiseren van cursussen Klik&Tik, DigiSterker en sollicitatietrainingen, het organiseren van leeskringen voor laaggeletterden en het uitvoeren van een aantal projecten rondom administratieve zelfstandigheid voor laaggeletterden. Daarnaast werd ruim € 7.000,-- gesubsidieerd voor het verzorgen van intakes vanuit het Taalhuis. Voor 2021 zijn vanuit deze arbeidsmarktregio ook weer financiële middelen ter beschikking gesteld.

Op landelijk niveau werden geleend ter beschikking gesteld voor het opzetten en implementeren van Informatiepunten Digitale Overheid. Het gaat hierbij om het bedrag van ruim € 8.000,-- over drie jaar tijd.

Tenslotte worden zowel op landelijk (KB, VOB) als op provinciaal niveau (ProBiblio) innovatieve projecten gefinancierd waarvan de opbrengsten ook ten goede komen aan de Bibliotheek Krimpenerwaard. Het gaat daarbij om grootschaliger projecten die de Bibliotheek Krimpenerwaard op eigen kracht niet zou kunnen realiseren. Het centraal uitlenen van e-books is hiervan het meest duidelijke voorbeeld.

Bijlage: Cijfers van succesbepalende factoren en prestatie-indicatoren 2020

Bibliotheken doen meer dan boeken uitlenen. Jarenlang zijn cijfers rondom het aantal leden en uitleningen gebruikt als 'rapportagecijfers' richting subsidiegevers. Alhoewel deze traditionele bibliotheekfunctie blijft bestaan in de publieke belangstelling, genereren andere bibliotheekfuncties ook ander publiek.

In dit hoofdstuk zijn weergegeven welke factoren (uitnodigend, klantgericht, professioneel, uitlening, informatie verstrekken, activiteiten, digitale diensten, collectionering) van belang zijn voor de kwaliteit van een openbare bibliotheek. Iedere succesbepalende factor is voorzien van een aantal prestatie-indicatoren en uitgedrukt in één of meerdere tabellen om te kunnen bepalen hoe succesvol de bibliotheek is in dit opzicht.

Uitnodigend

Aantal bezoekers

	Resultaat 2020	Percentage 2019/2020	Resultaat 2019	Percentage 2018/2019	Resultaat 2018	Percentage 2017/2018	Resultaat 2017
Totaal	117.655	-45,8%	217.268	+6,1%	204.699	1,1%	202.506
Ammerstol	3.523	-35,3%	5.441	-8,9%	5.9671	0,3%	5.952
Bergambacht	15.920	-51,5%	32.815	+9,1%	30.07	1,3%	29.691
Gouderak	8.377	-35,9%	13.078	-4,6%	13.706	0,7%	13.616
Krimpen a/d Lek	21.814	-57,3%	51.059	+37,4%	37.171	20,1%	30.952
Lekkerkerk	21.467	-54,0%	46.655	-4,0%	48.618	-5,6%	51.490
Ouderkerk	7.278	-52,9%	15.463	+4,1%	14.858	-1,1%	15.021
Schoonhoven	39.276	-26,6%	52.757	-2,8%	54.298	-2,7%	55.784

Klantgerichtheid

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Klanttevredenheid totaal	*	8,1	8,1	8,1	8,1	7.9	7.9
Ammerstol	*					7.9	7.9
Bergambacht	*	8,3	8,3	8,3	8,3	8.0	8.0
Gouderak	*					8.2	8.2
Krimpen a/d Lek	*	7,8	7,8	7,8	7,8	7.7	7.7
Lekkerkerk	*	8,1	8,1	8,1	8,1	8.0	8.0
Ouderkerk	*					7.8	7.8
Schoonhoven	*	8,0	8,0	8,0	8,0	7.8	7.8
Aantal klachten	8	3	3	2	0	1	2

* Vanaf 2020 neemt de Bibliotheek Krimpenewaard deel aan BiebPanel, een onderzoeksplatform ontwikkeld door Probiblio. Zie voor meer informatie het hoofdstuk over Marketing en Communicatie. Er zal voortaan op een andere manier gerapporteerd worden. Op het moment van publicatie van dit jaarverslag waren er nog geen gegevens over geheel 2020 beschikbaar.

Professionaliteit

	2020	2019	2018	2017	2016
3% opleidingsbudget besteed	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Ziekteverzuimpercentage	3,33%	2,92%	1,7%	0,81%	0,84%

Uitlening en leden

Uitleningen

	2020	Percentage 2020	2019	Percentage 2019	2018	Percentage 2018
Totaal uitleningen	277.412	-35,2%	375.136	-2,9%	386.179	-2,4%
Ammerstol	6.933	-36,4%	9.458	+7,9%	8.767	-10,5%
Bergambacht	59.167	-38,8%	82.135	-0,2%	82.278	-4,0%
Gouderak	13.069	-49,2%	19.501	-13,6%	22.572	+8,7%
Krimpen a/d lek	28.603	-26,7%	36.230	-3,7%	37.634	-9,2%
Lekkerkerk	39.339	-27,2%	50.056	-7,1%	53.910	-2,7%
Ouderkerk	17.319	-72,7%	29.918	-1,9%	30.499	-0,9%
Schoonhoven	84.395	-30,7%	110.299	-2,8%	113.489	-4,0%
Bus Berkenwoude	2.413	-150,4%	6.042	-3,9%	6.284	+1,4%
Bus Haastrecht	2.979	-110,9%	6.283	-2,7%	6.460	-7,2%
Bus Stolwijk	3.516	-213,0%	11.006	-4,1%	11.476	+14,9%
Bus Vlist	579	-91,0%	1.106	+4,9%	1.054	+1,2%
E-books	19.100	+31,4%	13.102	+11,4%	11.756	+10,3%

Leden

	2020	V*	J**	%2020	2019	%2019	2018	%2018
TOTAAL	8.518	3.578	4.940	-6,7%	9.085	-5,5%	9.587	-5,5%
Ammerstol	170	107	63	-5,9%	180	-8,9%	196	2,6%
Bergambacht	1.689	763	926	-5,6%	1.784	-8,5%	1.936	-14,9%
Gouderak	338	129	209	-9,3%	369	-7,9%	398	-11,1%
Krimpen a/d Lek	1.038	476	562	-8,2%	1.123	-6,9%	1.200	-0,8%
Lekkerkerk	1.360	635	725	-7,7%	1.465	-4,4%	1.529	-3,7%
Ouderkerk	540	212	328	-12,4%	607	-3,1%	626	-2,7%
Schoonhoven	2.647	1.133	1.514	-5,3%	2.786	-5,1%	2.929	-4,3%
Bus Berkenwoude	167	20	147	-3,0%	172	-1,7%	175	+6,9%
Bus Haastrecht	198	45	153	-5,6%	209	+1,4%	206	-0,5%
Bus Stolwijk	327	51	276	-4,9%	343	-2,6%	352	-0,3%
Bus Vlist	44	7	37	-6,8%	47	+14,9%	40	-2,5%

* V = Volwassenen en instellingen, ** J = Jeugdleden tot 18 jaar

Informatie verstrekken

	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Totaal	*	19.817	22.219	24.082	26.311	25.076
Ammerstol	*	240	335	421	416	373
Bergambacht	*	4.225	4.283	4.082	5.412	4.477
Gouderak	*	525	693	858	823	680
Krimpen a/d Lek	*	4.311	5.536	6.045	5.226	5.013
Lekkerkerk	*	3.904	4.392	4.260	4.606	5.109
Ouderkerk	*	988	953	802	979	931
Schoonhoven	*	5.624	6.027	7.614	8.849	8.493

In verband met alle coronamaatregelen en verschillende manieren van dienstverlening om vragen van klanten te beantwoorden is er geen eenduidige manier van rapporteren mogelijk voor het verslagjaar 2020.

Activiteiten speciale doelgroepen: jeugd

Voor- en vroegschool

Nationale VoorleesDagen - aantal bezoekers poppentheatervoorstelling door Dubbele Jan

2020	2019	2018
210	199	247

Nationale VoorleesDagen – aantal deelnemers aan speciale evenementen

	2020
Voorleesontbijt	66 kinderen
Inspiratiebijeenkomst	15 personen
Ouderbijeenkomsten	16 ouders
Knuffel Sleep-In	4 logés*

*Mogelijk is dit aantal ook laag door de hepatitisuitbraak in Schoonhoven in januari 2020.

Themakisten voor voor- en vroegschoolse opvang, totaal aantal geleend

2020	2019	2018
53	44	25

Primair onderwijs

Klassikaal lenen, aantal groepspassen voor klassen

2020	2019	2018
97	82	75

Vertelplaten

2020	2019	2018
3	11	13

Gebruik leskisten

2020	2019	2018
41	25	33

Ontvangst groepen 3, kennismakingsbezoek, aantal groepen

2020	2019	2018
18	24	18

Ontvangst groepen 4/5, BiblioMemo, aantal groepen

2020	2019	2018
4	5	5

Ontvangst groepen 6, (digitaal) schrijversbezoek in de Kinderboekenweek, aantal groepen

2020	2019	2018
15	16	18

Ontvangst groepen 7/8 tijdens Week van de Mediawijsheid, aantal groepen

2020	2019	2018
10	7	7

Inspiratiebijeenkomst voor leerkrachten tijdens Kinderboekenweek

2020	2019	2018
26 Arend van Dam	7	7

Dienstverlening aan basisscholen tijdens coronamaatregelen

2020
71 pakketten van 30 boeken elk aan 19 scholen
2 kinderopvanglocaties geregeld voorzien van nieuwe themapakketten

Voortgezet onderwijs

Speciale projecten voortgezet onderwijs

	2020	2019	2018
TOTAAL	nvt	11 klassen	8 klassen
Lekkerkerk	Havoklassen gestart met project Oorlogsherinneringen	2 klassen Magazine Museum 2 klassen Rembrandt	2 klassen
Schoonhoven	Brugklassen Willem de Zwijger literaire presentaties	5 klassen	6 klassen

VoorleesExpress

	2020*	2019
TOTAAL	3 gezinnen	9 gezinnen
Ammerstol	0	0
Bergambacht	0	1
Gouderak	0	1
Krimpen aan de Lek	1	1
Lekkerkerk	1	1
Ouderkerk aan den IJssel	0	0
Overige kernen	0	0
Schoonhoven	1	5

* Het project VoorleesExpress ligt nagenoeg stil vanwege corona.

Activiteiten speciale doelgroepen: volwassenen

Exposities

	2020	2019	2018
Totaal	22	49	54
Ammerstol	2	6	6
Bergambacht	4	6	8
Gouderak	2	3	3
Krimpen a/d Lek	0	6	6
Lekkerkerk	4	11	13
Ouderkerk	2	5	5
Schoonhoven	8	12	13

Ontmoeting en debat en andere activiteiten

	Aantal deelnemers in 2020
Nieuwjaarsreceptie voor medewerkers en vrijwilligers Bibliotheek Krimpenewaard, 15 januari, Schoonhoven	200
Lezing Susan Smit, 10 maart, Schoonhoven	30
Schrijftafel Amnesty International, vier maal, Schoonhoven	X
Tuinontwerpdag door TUUN van Arjo Boersma, Schoonhoven	X
Boekpresentatie Loes Ambrosius "Kleurrijk"	X
Lezing over Toon Hermans op 8 februari door schrijver en dichter Walter van Geffen, Lekkerkerk	?
Opnames van de 5 minuten show van RTL Telekids. De bibliotheek was die dag uitvalsbasis voor de opnames. Dit spelprogramma was onderdeel van een educatief programma rondom bewustwording van zwerfafval en afvalscheiding voor kinderen in samenwerking met de gemeente Krimpenewaard. Op 26 september in Lekkerkerk.	X

- Inloopsprekken, vooral uitgevoerd in het eerste kwartaal van 2020:
  - Wekelijks inloopsprekuren van ons eigen Taalhuis Krimpenewaard in vier vestigingen.
  - Mr. Roozmond houdt wekelijks een juridisch spreekuur in Lekkerkerk. Hiermee wordt laagdrempelige toegang geboden tot juridisch advies.
  - Het Hospice Midden Holland houdt maandelijks een spreekuur over terminale zorg in Lekkerkerk en sinds afgelopen jaar ook in Bergambacht.
  - Zorgvragers Organisatie GGZ Midden Holland houdt wekelijks spreekuur in Lekkerkerk. Dit is in samenwerking met de bibliotheek opgestart als inloopochtend voor psychisch kwetsbare mensen in het kader van de Week van de Psychiatrie en is uitgemond in een wekelijks spreekuur.
  - Spreekuren van de Stichting Welzijn en Ondersteuning Nederlek vinden ook in de bibliotheek plaats aangezien de St. WON in de bibliotheek gehuisvest is.

Historische OntmoetingsPunten

HOP Schoonhoven

	2020	2019	2018
Lezingen	106 bezoekers in 3 bijeenkomsten	361 bezoekers in 5 bijeenkomsten	243 bezoekers in 5 bijeenkomsten
Historische filmochtend	69 bezoekers bij 5 films	205 bezoekers bij 9 films	104 bezoekers bij 9 films
Tentoonstellingen	3	5	5
Cursussen	-	Schoonhovologie 1 en 2: 40 deelnemers	40 deelnemers

HOP Ouderkerk a/d IJssel

	2020	2019	2018
Lezingen	-	-	-
Tentoonstellingen	1	3	
Activiteiten	Pilot Tijdjagers met basisschool	-	
Cursussen	-	Cursus voorouderonderzoek	

HOP Krimpen aan de Lek

	2020	2019
Lezingen	-	-
Tentoonstellingen	5	2
Activiteiten	5 keer Historisch Cafe Interview Tweede Wereldoorlog	2
Cursussen	-	2

HOP Bergambacht (geopend in september 2020)

	2020
Lezingen	-
Tentoonstellingen	1
Activiteiten	-
Cursussen	-

Basisvaardigheden

Taalhuis Krimpenerwaard

	2020	2019	2018
Taalcursisten	160	141	172
Vrijwilligers	64	75	80

Digitale vaardigheden

	2020	2019	2018
Klik & Tik	3 deelnemers	23 deelnemers aan vier cursussen	26 deelnemers aan vier cursussen
DigiSterker	Geen cursussen	11 deelnemers aan drie cursussen	16 deelnemers aan drie cursussen
Succesvol solliciteren	7 deelnemers	9 deelnemers aan twee cursussen	6 deelnemers aan 1 cursus

Digitale dienstverlening

Website – aantal bezoeken

2020	Percentage 2020	2019	Percentage 2019	2018
65.892	+0,02%	65.779	+9,7%	59.977

Maandelijkse nieuwsbrief e-mail

	2019*	2018*	2017*
Algemeen	3.870 ontvangers	3.980 ontvangers	3.855 ontvangers
Samenwerkingspartners	149 ontvangers	126 ontvangers	125 ontvangers

* Gemeten per 31 december van het betreffende jaar.

Social media

	2020*	2019*	2018*
Facebook	694	645	487
Twitter	1.254	1.240	1.223
Instagram	628	508	359
LinkedIn	61	-	-

* Gemeten per 31 december van het betreffende jaar.

App Bibliotheek Wise

	2020	2019	2018
Aantal malen ingelogd	51.147	59.572	50.922

App Online Bibliotheek (voormalig E-books plus LuisterBieb)*

	2020	2019	2018
Accounts	774	1.270	1.634
Gedownload	19.100	10.548	13.102

* Halverwege het verslagjaar zijn de oude apps E-books en LuisterBieb geïntegreerd tot de app Online Bibliotheek. Gemeten per 31 december van het betreffende jaar.

Reserveringen

	2020	2019	2018
Aantal geleverd	22.490	25.997	24.742
Aantal ontvangen	23.149	27.485	26.191

Collectionering

	2020	2019	2018
Totaal bezit	71.525	71.525	76.287
Bezit Ammerstol	4.447	4.769	4.648
Bezit Bergambacht	12.735	12.472	13.078
Bezit Gouderak	5.816	6.183	6.486
Bezit Krimpen a/d Lek	9.273	10.584	11.041
Bezit Lekkerkerk	12.309	13.180	13.259
Bezit Ouderkerk	6.895	7.063	7.107
Bezit Schoonhoven	20.050	20.575	20.666

